

AAMULEHTI

N:o 230

Tampereella perjantaina 6 päivänä joulukuuta

37:s vuosikerta 1918

KONTTORI

Tampere, Kuntakaup. 30
avoinna arkip. klo 9 a. - 6 p.

PUIHELMET:

Ilm. ja tilauskonttori 1
Kirjapaino ja sitomo 3
Isäntötoimia 5 (yksi 180)
Isäntötoimia tavat, varsin-
min kello 9-10 ja 12-2.

TILAUSHINNAT:

6 pp. 1/2 v. 12:—, 1/4 v. 6:—, 1/12 v. 2:25
4 pp. 1/2 v. 8:75, 1/4 v. 4:40, 1/12 v. 1:50
3 pp. 1/2 v. 7:—, 1/4 v. 3:50, 1/12 v. 1:25
1 pp. 1/2 v. 3:25

Lyhyin tilausaika 3 kk.

Konttori ei myönnä yksityisiä tilauksia velaksi.
Kotiin kannosta Tampereella peritään 10-20 p. kk.
tilausajan pituudesta riippuen.

Vastaava ja päätoimittaja

EETU A. ALHA

Tavataan varsin toimituksessa
klo 2-4 i. p.

Puhelin 8 (yksityisp. 1562)

ILMOITUSHINTA: 40 p.ä ennen ja 30 p.ä jälkeen tekstin
sekä määrättyillä paikoilla 50 p.ä millim. Punaisten ilmoituk-
set 75 p.ä mm., vähintään 75 mk. Kihla-, viikkimä- ja syn-
tymäilmoitukset 8 mk. Kuolinilmoitukset maksavat 80 p.
mm. ja on pienin hinta 12 mk. Pienin ilmoitusmaksu on 250.

TOIMITUS

Tampere, Kuntakaup. 30
avoinna klo 11 a. - 12 yöllä

PUIHELMET:

Toimitus 4
Päätoimittaja 8
Toimitussihteeri (yk-
sityspuh.) 1040

Kuolleita

H. S.

Surulla ilmoitamme, että rakas
mieheni ja isämme
Maanviljelijä

Kaarle Vihtori
Mattila,

syntynyt Huititsissa 17. 11. 1863
ja kuoli Alastarilla 30. 11. 1918
Ellen, Matja, Väinö ja
Edla Mattila.

I Joh. 4: 19. 25136

Syväällä surulla ilmoitamme että
rakas äitimme

Sofia Kaivikko

rauhallisesti nukkui kuolon uneen
Kangasalla t. k. 3 p. 71 ikävu-
dellaan. Hellää vanhusta kai-
paamaan jäivät 1 tytär ja 1 poika
perheineen ynnä muut sukulaiset
ja laaja ystäväpiiri.

LAPSET.

Työsi nyt loppui, tiesikin päätti
saapui määräs paa.
Rakkahin äiti, maallista majaan
lunet vaan lämmittää.
Sä hyvästi jää!

Niille jotka tahtovat saattaa
vainajan viimeiseen lepoon
ilmoittamaan, että haudaus tapahtuu
t. k. 15 p. joulukuuta joulukuun jäl-
keen. 25133

Syväällä surulla ilmoitan, että
rakas vaimoni ja lastemme
hellä äiti

Iida Amanda Niemelä

o. s. Mäkelä

kuolehtoi surullisella suru-
lla 3 p. joulukuuta 1918 kello 9.20 ap.
38 v. 7 kk. ja 6 p:n vanhana.
Kaipaankin häntä kassamme
muistelevat äiti, veli sekä muut
sukulaiset ja ystävät.

Toivo Niemelä,
Greeta ja Toini.

Joka aamu on armo uus,
Miksi siis huolta me saamme.
Varjot häihti ja puutteisuus,
Kiittäen veiselekaamme.

Ruumiin siunaus tapahtuu Sa-
arjärven hautausmaalla t. k. 17
pnä, josta täten ilmoitetaan. 25089

Kokouksia

Tampereen Työmiesten Saira- ja
Haudausapukassan kokous

on lauantaina 7 p. jouluk. Johtokunnan
klo 5 ja yleinen klo 6. Valitaan jäse-
nen johtokuntaan ja tilintarkastaja.
Toivon luona, Suokatu 23.

Myytävänä.

TS. TA. 1 s. 15 mm.

Myytävänä
Ratsusatuloita

Läntinen puistokatu 12, Alb. Backman.
25121

Kuivaa Kalliokalaa

sopivaa lipeäkalaksi 6:50 kilo, ja

Suolattuja Sieniä

Elintarvelautakunnan Kala-
myymälässä Kauppahallissa.

Palvelukseen otetaan

Kuulutus.

Tampereen kaupungin

Metsänvartijan

toimi

julistetaan täten metsänvartijakoulu-
täydellisen oppimäärän suorittaneiden
tai vastaavan pätevyyden omaavien
henkilöiden Rahatoimikamarilta haetta-
vaksi.
Toimita, johon kuuluvat velvollisuu-
det ovat johtosäännöllä määrätellyt,
seuraa 2400 markan vuotuisen palkan-
palkkia sekä kalliin ajan korotusta toi-
taseksi, ollen viimeisinä nykyisin
vähintään Smk 307:50 kuukaudessa
ynä 10 % palkankorotus 5 ja 10 vuo-
den nuutetomasta palveluksesta.

Toimi, jonka haltija ei ole oikeutettu
Rahatoimikamarin suostumuksesta piti-
mään sivutoimia, täytetään pidättämi-
llä molemmiin puoliin yksikuukautisen
irtisnämisoikeus. Valittu tulee alistaa
johtosääntöön eikä tehtävin muutok-
siin.

Hakuasiakirjat ovat jätettävissä Ra-
hatoimikamarin kansliaan viimeistään ensi
tammikuun 6 pnä.

Tampereella joulukuun 5 pnä 1918.
Rahatoimikamarin puolesta:

Birger Federley.

Väinö Vartiio.

25127

Ilmoituksia

Kiitos.

Tämän kuun 8 pnä tapahtuvan läh-
töme johdosta Tampereelta ja Suo-
mesta lausumme kaikille ystävillemme
ja tuttavillemme sydämeilliset kiitok-
semme ja jäähyväisemme.

Saksalaiset Ulaanit

Pohjolan jääkäripataljoonassa.

25122

Puistoravintola

Soittaa Hellaan Orkesteri

klo 4-5 ja 8-11 ill. 4689

A' la Carte koko päivän.

Myyjät

pidetään lauv. 7 p. t. k. Pelastusarmeij-
an huoneustossa Läntinen, 18 Slum-
mi- ja Lastenseimen työn ylläpitoa
varten. Myyjäiset avataan klo 10 ap.
ja ne johtaa Rva Ev Möklebust ja bri-
gadööri E. af Forselles.

Syd. tervetulle!

Huom! Illalla Kahvijuhla. 25137

Hämeen Työväen Säästöpankki.

Korot pankin myöntämistä lainoista
ovat ehdottomasti maksettavat tämän
joulukuun ajalla. Pankki on avoinna
joka arki tiistai- ja perjantai-iltoina
klo 6-8 ip. ja lauantaisin klo 11-1
päivällä.

Säästöpankin hallinto.

25107

Hengellisiä tilaisuuksia

Ruomatullinen esitelmä

Käsityöseminaarilla tänään perjant. klo
1/8 ill. Rikas mies ja Lasarus.
Sunnunt. klo 5 ip. Henkimaailman
salaisuudet.

H. Nikkonen.

Huveja

Tampereen Teatteri

Lauant. jouluk. 7 p. klo 1/8 i.

Alennettu hinnoin

Tunteiden nainen

4-näyt. näytelmä. Kirj.
Alexandre Bisson. 25092

Tamp. Kansan Teatteri

Lauantaina jouluk. 7 p.

klo 1/8 ill.

Alennettu hinnoin

Elinan surma.

25083

Anna Hagelstam KONSERTTI

Kaupungintalolla keskiviikkona

jouluk. 11 p. klo 8 j. pp.

Lippuja 10:—, 7:50, 5:—, 2:50

Lyytikäisen kirjakaupassa sekä ovel-
la. 25121

Punasen Tähten JUHLAAN

saa vielä pääsylippuja tänään klo 12-
2 ap. ja klo 4 alk. i. p. Teatterin kas-
sasta.

Tilatut liput välttämättä lunastetta-
va klo 12-2 ap.

R.Y. Taiston Sekakuoro

ensi sunnuntaina tk. 8 pnä kello 7 ill.

20:n kerran

„Laivan kannella“

2-näyt. laulunäyt., kirj. Pasi Jaaskelainen
laulut säv. Emil Kauppi.

SCALA

Ensi-ilta tänään perjantaina

Kittyn oikut

Amerikkalainen filmikomedia

5 osassa.

Joka todella pitää arvossa

hienon ja hauskan komediaa ei jätä tätä komedia ohjel-
maa katsomatta. 25151

Hei! Hei! Kävelymatkan

Messukylän Nuorisoseur. talolle sunnun-
taina tk. 8 pnä klo 12-5. Liput 2:—.

Hei! Enempi henkeä palkeisiin!

Toimii „VEIKOT“

AAMULEHTI

suosittaa

ilmoittajiaan!

Osoiteilmoituksia

Asianajaja Tampereella:

ASIANAJOTOIMISTOJA,

joiden omistajat kuuluvat Tampereen
Asianajajain Yhdistykseen.

Ahlman & Pulkkinen. Omistajat:
varatuomarit Eriksson, Solja &
Backström. Kauppakatu 10. Yh-
dyspankin talo. Av. 9-4. Telef.
16, 1516, 744, 1790.

Grönblad & Selander. Kauppa-
tori 7. (Palanderin talo). Av. 9-4.
Telef. 659, 1359 & 314.

Urho Jaakkola. Kirkkokatu 8 (ent.
Palanderin talo). Av. 9-3. Puh. 761.

Kaarlo Launio. Säästöpankintalo.
Läntinenkatu 24. Av. 9-4. Puhelin
44 ja 1556.

K. O. Laitinen & Viljo Sainio.
Kaupak. 7. Av. 9-3. P. 474 ja 473.

Kaapo Murros. Itäisenkatu 11.
Av. 9-3. Puh. lin 753.

Planting & Puha. Omist.: Varat
A. Planting, Kaupak. 7. (Tamp.
Pank. tal.) Av. 9-3. P. 91 & 1165.

Procopé & Soivio. Commerce-
talo. Av. 9-4. Puhelin 205, 1550

Tampereen Lakiasiantoimisto
Om. varat. Olva Solberg. Kaup-
ak. 16. Av. 9-3. P. 641 & 1004.

Snellman & Rønevuori

Kaupak. 15. klo 1/2 10-3. puh. 1519

G. W. Aspelund. Kõyälänsiajanaja

Hallituskatu 22.

Toispaikkaisia asianajajia:

K. F. Holman. Asianajotoimisto

Helsinki. Aleksanterinkatu 44.

Vilho Selinheimo. Länsimäntien, esit-
tel. Sanaat. Helsinki. Konstantinkatu 25. p. 1707.

Lakiasian-
toimisto Kivimäki & Tulenheimo

Turku. Berik. 8. Av. 9-4. P. 434 & 945.

Jaakkola & Piinilä. Omist. Varat

Matti E. Jaakkola ja T. Piinilä.

Alfred Holmström. v. tuom. Turku.

klo 9-3. Puh. 772, 1049 & 117.

Rekola & Halme. Asianajotoim. Vaasa.

Otto Tanner. Lakiasiant. Viipurissa.

Riiminen Lakiasiantoimisto. Riimäki.

Puh. 153.

Riiminen Lakiasiantoimisto.

Eriksonin Lakiasiantoimisto.

Aurminen & Mesterton (Lahti).

Puh. 55.

Asianajaja Seinäjokeilla:

Aminoff & Gummerus.

Lähekärelä:

Kaupungin- ja alueläkärelä

Tri af Hällström. Kirkkok. 8. 9-11

5-6. Terv. hoitotoimisto 1-2.

Grönholm. Itäisenkatu 20. 9-11, 4-5

Moberg. Satamakatu 7. Puh. 729.

11-12, 1/8-7.

Nyman, Kaupak. 7. 9-11, 5-6, pyh. 9-11.

Terveystoimisto, Hämeenkatu 19.

10-5. Tarkastus-ema 8-10.

Kuohkotalonhoitola, L. puistokatu 4,

tiistaina ja perjantaina 6-7.

Kiertävät sairaanhoitajat taret ta-
vat, varm. klo 2-4 ip. lämpöpiiri H. Paa-
sikivi, Maanrak. 4. Keski- ja M. Kos-
kinen, Länt. 36. Kyt. L. Upari, Aleks.

k. 30, Itäp. B. Vikonen, Viinik. 3 A.

Rokotustoim. Kunn. 36, terv. 11-12.

Ahlman, L. puist. k. 14. 1/2 12-1, 5-1/2.

Bergholm, Hämeenkatu 21; 9-11/11 ja

5-6. Telef. 1456.

Björkqvist, 1/2 12-1/2, nenä-korvat.

Emeleus, 1/2 9-10, 4-5.

Tri Hoffström, Hämeenkatu 27 arkip.

11-1.

Vrjö Kulovesi, Rakennuskontt. talo.

Hämeenkatu 23. Telef. 804. 9-11 ja 5-6.

Loimaranta Ilmarin, 7 Tammen-
katu 11-11 ja 5-6 koulukot.

Moberg, Cyrus, Satamak. 7. Puh. 729.

11-12 ja 1/8-7.

Tri Nyman, Kaupak. 7. 9-11, 5-6,

pyh. 9-11. Siisänt., last. ja veneer.

Ora, hermostat. 9-10; 5-6 Mustan-
lahdenkatu 24. Puh. 817.

Räihä R. Kaupakatu 2. klo 9-11 ja

4-5. Puh. 574.

Vikander, Anna, Koskik. 9, 1/2 1-1/4.

Hammastiläkkäreillä:

Björn Alftan, 11-12 ja 6-7, 1/2

ei keskiv. ja lauant.

Elvi Holmlander, Verkatehtaan-
katu 11. 11-1/2 ja 5-6. maan-
nant. ja lauant. 11-1. Puh. 1687.

Olga Järvinen, Aleksanterink. 20,

1/2 10-11. Ei lauant. Puh. 603.

Lauri Kulkila Rongank. 12. Klo

9-11 ja 5-6, lauv. 9-11.

Laurent, H. J., Hämeenkatu 23, 1/2 10-11,

1/2 1/2 1/2 1/2 Puh. 1358.

Elina Lindgren Viinikatu. 20. 11-12,

ja tiist., keskiv. ja perjant., sitap. 1/2

1-1/2. Telef. 1797.

Pekka Niironen, Kunnik. 12. P. 36,

1/2 12-1. Ei lauantaina.

Sulfiittiliimaa

nykyään huokeinta liimausainetta maalareille, verhoi-
joille, myy varastostaan

Wim Sandberg O.Y.
25152 Tampere.

Veli Pakkala 10-11 thstaisin 6-1/2 7

P. 170. Kuntakaup. 25

Palo, Väinö, Hallitusk. 9, 1/2 10-11.

tiist. myös 5-6, ei maanant. Puh. 588.

Ada Rauvola, Kauppakatu 4. Arkipäiv.

10-11, 5-6, keskiv. ja lauant. 10-11.

S. Tirkkonen, Läntinenkatu 27 (Kym-

meuenniehentalo). Klo 10-11 ja 5-1/2,

ei maanant. Puh. 472.

Sairaalalta ja sairaanhoitajalta.

Yksityissairaalalta. Koulukatu 8.

Telef. 727.

O/Y Helsingin Leimustehdas
Kotimaiset tuotteemme ovat parhaimmiksi tunnetut kautta maan.
Metalli-kaiverrus.
TAMPERE
Hämeenkat. 27.

Halko- ja Laivausliikkeitä:
Kaarlo Kauttu
Lännen puolesta 6. Puhelin 1281.
Tampereen Puutarhailiikkeen & Läheläisliikkeen Osakeyhtiö
Varasto: Sorinpuolen Lautatien. Puhelimit: 1072, 699, 1564.
Puutarhailiike
Itäinenkat. 10. Puh. 1803.
Mikko Silfvenius
Kirkkokatu 9. Puhelimit: 106, 509, 1678.
O.Y. Alfred Selin

Villatehtaita:
Uotilan Villatehdas Juhannuskylä. Puh. 1266 ja 1477.

Konekauppoja:
Husqvarna, Ompelukonekauppa, Kauppak. S. P. 222.
K. Mäkelä, Kone- ja Kalustokauppa, Lautokontori S. Puh. 1442.
Hämeen Maanviljelijöiden Kauppa Osakeyhtiö, Hämeenkatu 7. Puhelin 42 ja 1452.
Keskusosuusliike, Hämeenkatu 10. Puh. 1026 ja 1126.
Hankkija, AATRA O.Y. KONEKAUPPA, Puh. 370 ja 1380.
Sandman & Co, Konttoritarpeiden erikoisliike, Kauppatie 11. Puhelin 1480 ja 890.

Kirjakauppoja:
Lyttikaisen Kirja- ja Paperikauppa, Hämeenkatu 28. P. 571. Huom! Suurin ja ajankäytin Kirjakauppa Treella.
Elina Hjorthin Paperikauppa, Keskuskatu 23. P. 939.
Tampereen Kirjakauppa O.Y., Puhelin 1303.
A. V. Tiitonen, Keskuskatu 14. Puh. 1848.

Huonekaluliikkeitä:
Tampereen Höyrypuuseppä Oy. Puhelin konttori 600. Tehdas 1603.
K. Virtanen Pellavateht. 17. P. 1804.
Tampereen Puunjalostustehdas O.Y. Pohjoiskatu 21. P. 514.

Maalariliikkeitä:
Selin & Ruuska, puhelin 989.
Ruusaari & Hallinen Puh. 237 ja 816.
W. Vesterlund, Puh. 909.

Kultaseppä:
K. A. WAHLROOS, Kultaseppäliike, Hämeenkatu 19. Puhelin 90.

Sähkölaitteita:
Jussi Havulinna, Sähköliike, Kauppak. A. P. 886.

Sähköliike
Dynamon korjauspaja
N. SLADEY
Myymälä: Hämeenkatu 14. Konttori: Kauppatie 5. Puhelin 1815.

Korjauspaja: Viinikank. 18. Puhelin 436.
Tamp. Uusi Sähköliike, Kauppakatu 15. P. 287.
Sähkömekaaninen Korjauspa., Kauppak. 16. Puh. 848.
Tamp. Sähköliiketoimisto, Hämeenkatu 29. Puh. 830.

Rohdoskauppoja:
Rohdoskauppa Osakeyhtiö
Tampere. Hämeenkatu 17. Puh. 1526.

Eritaisia kauppiaita:
Tuuloksen Veljekset, Hämeenkatu 28. Puhelin 405.
Lauri Lehtivaara, Satama- ja Laitosten rak. kulu. Puh. 591.
Tampereen Kahvikauppa, Commercin talo. Puh. 533.
Helsingin talo. Puhelin 701.

Tampereen Uusi Kutomaliike, Hämeenkatu 6. Puhelin 1125.
Kivinen & Kni, Puhelin 294.
Tampereen Muna- ja Hedelmäkauppa, Kauppatie 7. Telef. 774.

W:m Huikkinen, Hämeenkatu 3. Puhelin 750.
TAMPEREKOSEN TURKUNKAUPPA-OSAKEYHTIÖ, Kauppatie 1. Puhelimit: 339 ja 916.

Hylund & Varsenius, Keskuskatu 28. Puh. 420.
Osala, Pikku- ja Keskuskatu, Kauppatie 58. Puhelin 58.
K. I. Kangasniemi, Puhelin 1070.

Fr. Björkqvist'in Vähittäiskauppa, Keskuskatu 22. Puhelin 22.
K. Seppälä, Viinikank. 20. Sekatavara- ja Myymälä. P. 431.
J. K. Sulmi, Keskuskatu, Keskuskatu, Puh. 198.
A. V. Lehtola, Hämeenkatu 29. Puhelin 505.

Tampereen Tukku- ja Osakeyhtiö, Keskuskatu 26. Puh. 70 ja 700.
Antti Urrila, Keskuskatu 22. Puh. 1382.

Saimaan Sekatavara- ja Puutarhailiike, Keskuskatu 7. Puh. 1471.
Antti Urrila, Keskuskatu 7. Puh. 811.
Antti Urrila, Keskuskatu 7. Puh. 811.

Puupörsöjen Veljekset, Puh. 717.
Tampereen Osuuskassa r.l. P. 471
Hämeenkatu 25. Puh. 1582.
Erman & Suojanen, Keskuskatu 22. Puh. 1001 ja 1200.

Isak Henttilän Jalk., Kyllikk. 7. Puh. 1690.
K. V. Lehtonen jalk., Kangas- ja Pienikauppa, Pienikauppa 30. Puh. 553.
R. A. Auri, Ruusurakentaja, Kauppatie 18. Puh. 1508.
Paavo Rusko, Ilmarinkatu no 6. Puhelin 1280.
Keskuskatu, Vellank. 7.

Osuusliike Voima i.l.
Tampere

Konttori Juhannuskylä 120, puh. 812
Myymälä Puurvilleteht. 12. " 441
Juhannuskylä 120, " 554
Viinikank. 21, " 801
Satamak. 8, " 661
Pienik. 30, " 745
Soukkak. 1, " 788
Hämeenkat. 17, " 711
Lapin esikauppa, " 965

Maaseuduilla: Pispalassa, Tammelaissa, Epilässä, Siuroissa, Naistenmatkalla, Pirkkalankylässä, Ylöjärven kirkolla, Mutalassa, Tottijärvellä, Lemmälässä, Teiskon Kämmentienessä, Viitapohjassa ja Velaatassa.

Räätäliikkeitä:
Hj. Mikkola, Itäinenkat. 14. puh. 262, yksityisas. 504.
T. Linnajärvi, Keskuskatu 27. Puhelin 1144.

Koruompelu-, Liinavaate- ja Pukuneulomoja.

Maria Tallqvist Seur., Kauppak. 5. Puh. 258.
Aino Niemi, Viinikank. 32. Puh. 887.
Liinavaate- ja Pukuneulomo, Lydia Nymän, Keskuskatu 19. Puh. 690.

Pesu- ja siivoustalokissa:

Maria Pettersson, Lautokontori 6. Puhelin 1155.
Pesulaitos, Hämeenkat. 17. Puh. 1051.

Panttilaitoksia:

Tampereen Panttilaitos O.Y. Lainauskonttori. Puh. 1857.
Puh. 1857.

Romukauppoja:

Kyttälän Romukauppa, Verkatehtaankatu 3. Puhelin 1123.
E. Huittio, Romukauppa, Verkatehtaankatu 4. Puh. 1646.

Tampereen ROMUKAUPPA, K. V. Ruuti, Puh. 668.
J. Th. Soinin, Rautaa- ja Romukauppa, Puh. 741.

Tamp. Uusi Romukauppa, Pellavat, Kytälänkatu 7. Puh. 1848.

Kirjapainoja:

Tampereen Kirjapaino-Osakeyhtiö, Kirjapaino Keskuskatu 30. Puh. 3.

Pankkeja:

Pohjoismaiden Osakepankki, Tampereella, Avoimena 1/2 10—1/2 3. Lauanlaisin ja kesäkuukausina 1/2 10—2. Täydellinen pankkiliike.

Vaasan Osake-Pankki, ottaa vastaan talletuksia. Tampereella, Kauppak. 3. Av. 1/2 10—2.

Suomen Maatalous-Osake-Pankki, Kauppatie 7. Puh. 900 ja 920. Avoimena kaikkina arkipäivinä 1/2 10—8.

Suomen Käsityöläis-Osakepankki, Hämeenkatu 5. Avoimena 10—3. Puhelimit 1486 ja 1453.

Tampereen Säästöpankki, avoimena kaikkina arkipäivinä klo 11—2.

Kansallis-Osake-Pankki, Tampereella, Auki 1/2 10—8.

Kauppaliiketoim.

Rahankurssi.

Suomen Pankki, jouluk. 4 p:nä 1918.

	Myynti-kurssi	Ostokurssi
Pietari a v	—	—
Lontoo a v	42 40	—
3 kk	—	—
Parisi a v	161	—
3 kk	—	—
Saksa a v	112	—
3 kk	—	—
Amsterdam a v	375	—
Basel	183	—
Wien	57	—
Tukholma a v	255	—
Kristiania a v	248	—
Köpenhamina a v	238	—

Tilattava Aamulehti!

Tampereelta 6/12 1918.

Erimielisyys vaiko sovinnollisuus.

Mitä sanovat maalaiset?

Murheellisin mielin ja raskain sydämin olemme me maalaiset seuranneet sitä yllytystä riitaisuuteen ja eripuraisuuteen, jota erinäiset sanomalehdet — ja nimenomaan tasavaltalainen sanomalehdistö, harvoja poikkeuksia lukuunottamatta — päivä päivältä levittävät meidän kansamme keskuuteen. Me, jotka olemme odottaneet, että vihdoinkin, kun maamme on saavuttanut sekä sisäisen että ulkonaisen vapauden, kaikilla tahoilla ja erikoisesti yhteiskuntaa säilyttävien nk. porvarillisten ryhmien puolella eläisi väkevää ja ylinnä kaiken vakava ja rehellen pyrkimys yksimielisyyteen ja sen hedelmöittämään rauhalliseen edistystoimintaan, olemme surkeasti pettyneet. Emme saata enää vaijettua siivuttua tätä pettymystämme, koska meidän keskuuteemme on juurtunut se käsitys, että odotetun ja kauvan kaivatuun rauhan, yhteisymmärryksen ja käsikäden tapahtuvan rakennustyön asemesta näytään suorastaan pyrkivän päinvastaiseen tulokseen: keskinäisten välien kärjistämiseen ja ennestäänkin suuren rikkinäisyyden vielä pahempaan repimiseen.

Meillä maalaisilla ei ole tilaisuutta perin juuriin seurata sitä kiihottusta, joka yllämainittuun eroittavaan suuntaan alulle pantuna näyttää päivä päivältä kasvavan. Mutta että näin tosiasiassa on asian laita, sen me maalaiset omantuntonne mukaan olemme valmiit todistamaan. Me tahdomme kuitenkin viitata vain kahden sanomalehden, „Turun Sanomien“ ja „Tampereen Sanomien“ muuttamiin kirjoituksiin, joissa esitettyjen ajatusten viheläisyyttä emme voi olla kauhustuttamatta. Edellinen päästelee, arvostellessaan sitä kokousta, joka t. k. 9 päiväksi on kutsuttu koolle yksinomaan yhteiskunnan säilyttämisen merkeissä, ilmoille m. m. seuraavia huudahduksia: „ääni on Jakobin ääni, mutta kädet ovat Esaun kädet“, „ne kokoontuvat Helsinkiin väärällä passilla“, „se seikka, ettei poliittikan alalla ole säädetty rangaistusta väärästä tavaramerkistä, ei merkitse sitä, ettei tässä maassa tuomita väärällä lipulla esiintymisestä“, „on jukeata ottaa monopoliksi, se nimitys yhteiskuntaa säilyttävien voimien“ j. n. e. Jälkimmäisestä taasen voisimme kymmentä pöimä samalla torkkua, esim. että „yhteiskuntaa säilyttävät ainekset“ on „erimomaisen sattuva ja sopiva nimi niille, jotka tahtovat säilyttää yhteiskuntaa mikäli suinkin mahdollista entisellään, samassa viheläisessä ja vanhentuneessa kunnossa, missä se viimeaikojen salamanvalaistuksessa on näyttävä olevansa“, tahi leimataan kokous „mustien asiain ajajain“, „taantumuskellisten“ j. n. e. kokoontumistilaisuudeksi.

Me maalaiset olemme saameet sen käsityksen, että moimen silmitön riidan ja eripuraisuuden lietsominen ja kamala epäluolisuus, vaikkakin se on suomalaisille luonteenomaista, tällä hetkellä ja näissä oloissa kuitenkin johtuu ensi sijassa äskeisestä onnettomasta hallitusmuutoksesta. Mutta me tahdomme sanoa suoraan julkii, että siitä kiistasta me olemme jo kylliksi tuskastuneet. On kyllä totta, että ensi

kin asia ensi vaaleissa saa ratkaisunsa, mutta että sitä varten ja sen perusteella tarvitsisi ja olisi varaa jakaa kansamme tykkään eri leireihin uusia puolueita muodostamalla, sitä me emme jaksa käsittää. Sillä jos yksinomaan otetaan huomioon hallitusmuutosasia, ovat rajat täysin selvillä. Yhtä selvää on, mihin joudutaan, jos hallitusmuutosasia asetetaan pääasiaksi vaaleissa. Mutta jos tunnustetaan oikeaksi se käsitys, joka meidän vakaumuksemme mukaan on ei-sosialistisissa kansankerroksissa valtavasti ylivoimainen, nim. että ylinnä kaiken täytyy olla ja on oleva yhteiskunnan säilyttämisen ja sitä harrastavien voimien vahvistaminen, uuden ja pysyvän rakentaminen rauhallisen kehityksen ja edistyksen kautta jo olemassa olevan perusteella, kysytään siihen nähdäksemme kaikkien tätä harrastavien voimien kokoamista ja yhdistämistä yhteiseksi rintamaksi, mahdollisimman ehjäksi kokonaisuudeksi.

Mutta nyt näyttää olevan asian laita sellainen, että nuorsuomalaisen puolueen keskuudessa — tosin ja onneksi vain erään sen osan, joskin johdossa olevan — pyritään uusia puolueuudostumia suunnittelemaan ja toteuttamaan tavalla, joka ei vastaa ainakaan tämän kansan maalaisaineksien yleistä ajattelutapaa. Toivotaan maailmalta, että muka vain sellainen tasavaltalaisuus, jota Helsingin Sanomat ja kumppanit ajavat, ja johon kannetaan osa tasavaltalaisia kansanpuolueita ja ehkä joitakin „yksityisiä suomalaisen puolueen jäseniä“ kannattaa, on oikeata edistysmielisyyttä, muiden edustuksessa — vanhoillisuutta, taantumuskellisuutta ja tiesi mitä kaikkea sellaista. Tällä pohjalla yritetään nyt uutta puoluetta synnyttää, samalla kuin kaikki muut leimataan jo etukäteen edistytksen vastustajiksi. Moista mielivaltaista ja kaiken todellisuuden syrjäyttävää tulkintaa vastaan me maalaiset panemme mitä jyrkimmän vastalauseen. Me emme jaksa tosiaankaan käsittää, miksi yhteistoomintaa ei ole edes yritettykään kaikkien edistysmielisten kansalaisten kesken. Vai voidaanko täysin vakavasti väittää, ettei edistysmielisiä olisi muissakin piireissä, kuin yllämainituissa. Me puolestamme uskomme sellaisia löytyvän vielä enemmän niistä nuorsuomalaisen ja suomalaisen puolueen jäsenten keskuudesta, jotka vakaumuksestaan ovat olleet monarkisteja. Ja minne ovat jätetyt ne tasavaltalaiset suomalaisen puolueen jäsenet, nuorsuomalaiset, kansanpuolueiset y. m., jotka siitä huolimatta, että tunnustavat tasavaltalaista väriä, ovat valmiit yhteiseen suomalaisen kokoomukseen, koska katsovat maan ja kansan edun tällä hetkellä sen kautta parhaiten tulevan valvotuksi?

Merkit viittaavat siihen, että ensi sunnuntaina Helsingissä pidettävissä nuorsuomalaisten ja kansanpuolueisten yleisissä kokouksissa voimakkaan agitatorin kautta enemmistö päätöksellä synnytetään „edistyspuolue“ ahtaassa merkityksessä. Yhtä varmasti pidämme, että seuraavana päivänä pidetyssä kansalaisten kokouksessa syntyy vielä laajemmalle pohjalle nojautuva

ryhmitys yhteiskunnan säilyttämisen, suomalaisen kokoomuksen taikka miksei sekkin suomalaiskansallisen edistysmielisyyden merkeissä. Mikä olisi silloin luonnollisempaa, kuin että olemmat ojentaisivat toisilleen veljen sovinnollisen käden ja kävisivät vaaleihin samoin tunnusmerkein, missä tapahtui valtava kansannousu viime keväänä? Mikä olisi, kysymys, tällä hetkellä luonnollisempaa, kuin se, että meillä niiden vaarojen uhatessa, joista jokainen päivä tuo tullessaan pelottavia viestejä, olisi vain kaksi rintamaa, yhteiskuntaa säilyttävä ja sitä hävittävä? Kun jälkimmäisiä yhdistää ajatus hävityksestä, pitäisi edellisistä kahta vertaa suuremmalla syyllä yhdistää ja koota ajatus yhteiskunnan säilyttämisestä ja kehittämisestä.

Me maalaiset, kuten sanottu, odotamme ja toivomme viimeisen saakka, että pääkaupungissa pidettävissä kokouksissa pääsee tosi-isämaallinen henki ja mieli valle ja että se ilmaantuu sovinnollisuuden kauneissa merkeissä. Emei näin käy — ja se nähdäksemme riippuu ensi sijassa juuri nuorsuomalaisten ja kansanpuolueen yleisistä kokouksista — kantavat siitä edesvaatun ne, jotka hajottavaa poliittikkaa johtavat ja ajavat, taikka siihen äänellään myötävaikuttavat. Mutta sen me tahdomme jo ennakkolta julki lausua, että ellei mainitussa kahdessa kokouksessa tulos osoita oikeata asemaa ja ja mielialan ymmärtämystä meidän maalaisten keskuudessa, vaan tätä kansaa lähdetään keinoiksi kahtia jakamaan, meillä maalaisilla on edessämme tehtävä, josta me olemme tietoisia. Sillä päättäköt Helsingin herrat ja heidän sokaistut kannattajansa mitä muuta tahansa, me maalaiset sittenkin lopullisesti ratkaisemme asian omalla tavallamme. Me keräännymme yhteen ja osoitamme lähestyvissä vaaleissa, mikä on tämän kansan todellinen tahto. Me keräännymme yhteen yksimielisyyden merkeissä, yhteiskunnan säilyttämisen ja kehittämisen merkeissä, juuri niissä merkeissä, joissa ensi maanantain kokous Helsingissä on kutsuttu koolle, kokous, johon on kutsuttu kaikkia kansalaisia, lainkaan katsomatta siihen, mihin puolueeseen me lukeudumme ja olemmeko tasavaltalaisia vaiko monarkisteja, kunhan vain yksi asia ja se, mikä on pääasia, on meille selville.

Maalainen.

— Jyväskylän—Pieksämäen rata, Valtioneuvosto on vahvistanut Jyväskylän—Pieksämäen rataa varten laaditun menosääntöehdotuksen viime marrask. 15 päivänä lukien kuluvan vuoden loppuun ja myöntänyt tähän tarkoitukseen 63,200 mk.

— Kansanopistot. Valtioneuvosto on myöntänyt Länsi-Suomen kansanopistolle vuoden 1919 alusta lukien kasvitarha- ja talouskoulun ylläpitämistä varten 6,000 mk:n vuotuisen apurahan sekä perustamiskustannuksiin kerta kaikkiaan 3,000 mk.

Valtioneuvosto on myöntänyt samalle kansanopistolle vuoden 1919 alusta lukien 3,000 mk:n vuotuisen apurahan agronomiopettajan palkkaamisesta varten mainitulle opistolle.

— Rapinayöstöjen forwauffet. Valtioneuvosto on myöntänyt Mustialan juustotehtäimälle 5,340 mk. 75 penniä kapitalistien yöstämien juustojen forwauffetia.

— Lepaan puutarhaopistolla ensi vuoden alusta toimintansa alkavaa kasvinjalostus- ja kokeiluminnan järjestämisalasta varten on valtioneuvosto myöntänyt perustamiskustannuksiin 32,000 mk. sekä ostopäiväkirjoista avustusta 26,000 mk.

— Jäänmurtajat. Valtioneuvosto on myöntänyt 1,500,000 mk:n vuotuisen määrärahan kivihiilien ostamiseen jäänmurtajalaivoja varten.

Gampereen Sanomat yhä vielä.

Borodinon taistelussa Napoleon, venäläisten jäykästä vastarinnasta kiihtyneenä ja oman sotaisen etevämyytensä tuntien, voitovarmasti virkahti kennaaleilleen: »Koska he eivät ole vielä kukaan saaneet kylläkseen, niin antakaa heille lisää!» ja neljäsataa tykkiä alkoi tuiskuttaa murhaavaa tulitansa itsepitäisiä vihollisia vastaan. Koska Tampereen Sanomakkaan eivät vielä kukaan näy saaneen kylläkseen, pitänee minunkin jatkaa.

En ole epäillyt onka kiihtänyt kansanpuolueen perustajien, maisteri Inkilän ja maisteri Auerin tasavaltalaisuutta, olen vastakkaisia esimerkkejä valitsemalla vain tahonut todeta, ettei yksipuolue, nuorsuomalaisuuskaan, tässä suhteessa ole toistaan parampi, ja ettei nuorsuomalaisen puolueen keskuusomikunnalla sis ollut syytä tältä kannalta jo ennakkolta kantaa neuvotteluja yhden puolueen, vanhan suomalaisen, kansaa ja siten asettaa sitä ulkopuolella nyt ajotun kokoomuksen. Tämän edellytyksen Tampereen Sanomat nyt jo myöntävätkin, vetämällä siitä kuitenkin tarvoittamaan jontopäättöstä, käytäen vain sitä aseena alkukinjoittanutta vastaan, joka mukaa tahtoo sulkea erikarvaiset ainekset yhteen. Mutta se väittää, että nuorsuomalaisessa puolueessa on vilpittön halu saada aikaan perusteellinen parannus. »Sillä toivotaan juuri niillä keinoin, että johdettaan yhteen samoin ajattelevat ja erotetaan eri tavoin ajattelevat.» Katsokaamme mitä sama lehti asiasta neljää päivää aikaisemmin sanoo. Näin sen pakinanpitäjä Tapio viime sunnuntaijissa Rippeissään välikorvarrelta puhlee: »Mutta kun toiselta puolen saatava olla (!) mahdollista, että puoluessamme on, vaikkakin vähäisessä määrässä, sellaisia muuten edistysmielisiä aineksia, jotka eivät vielä älyä monarkia-aitteen surkeasta varakkoja, tai jotka siitäkin huolimatta itsepitäisesti pysyvät siinä kiinni, täytyy vakavasti miettiä, onko heidän edellämmitulla ohjelmakohdalla esitettävä puolueeseen edelleen kuuluvasta.» Näinkö siis päästään siitä suunnattomasta ja vahingollisesta epäselvyydestä tuossa meillä niin tärkeässä kysymyksessä? »että jokaisessa puolueessa nykyisin on tasavaltalaisia ja monarkisteja», näinkö tahdotaan »sitten selvyys hankkia» minkuin lehti sanoo! Näinkö tosiaan puhuu se mies, joka pian on, päätoimittajan ollessa matkalla, v. tna johtava Tampereen Sanomien tasavaltalaista vaalikihotusta lähestyvissä vaalitaistelussa? Painakaa asia visusti mieleenne, Hämeen läänin pohjoisen vaalipiirin valitsijat, ja muistakaa nuo sanat, kun lähikuukausina luette heidän vaalikirjoituksia ja yllänsä esiväissä mielessänne mietit, minkä verran kulloinkin on totta suurten saajien jakana!

Nyt kysytään: Kumpi on suurisuuntaisempaa poliittikkaa, seko että kurjista taktikkasista — pysyttääkseen »edistysmieliseen» puolueessa sei kuningasmieliset ainekset ja kaiketi etupäässä sen kuningasmieliset johtomiehet, — tahtoo käännäkin säilyttämään pois-taan puoluehjoiman tasavaltalaista hallitusmuotoa koskevan kohdan, vai seko, että, minkuin allekirjoittanut on suullisesti ja kirjallisesti esittänyt, tämä kohta poistetaan siksi, että siten meidän nuorsuomalaisten puolesta tarjottaisiin sovinnon käsi muka vastakkaiselle, muodostumassa olevalle valtiolliselle ryhmälle, yhte-

teiskuntaa säilyttävien puolueelle, joka puolestaan julistaisi hyväksyvänsä nuorsuomalaisen puolueen ohjelman — tehtäisiin se laajien yhteiskuntajärjestyksen turvaksi, joka on kaiken edistyneen ehto, ja jättäen kullekin näkemyksensä valtionmuotoasiassa ja opastaen valitsijoita yhteisen vaalijonon selvillä tunnuslauseilla »Monarkia» ja »Tasavalta». Kumpi yksin oikeastaan ansaitsee poliittikan nimeä, jos tätä sanaa mitataan valtionmuutoksen eikä puoluepuokarin, poliittikon eikä taktikon mitämäärillä? Ja mitä on edes faktikkana sanottava siitä, että suunnattain viivan alla puolestataan tällaista keräilyä ja torstaina viivan päällä tekopyhästi hyödyään rintoihinsa ja julistetaan: me tahdomme selviytyä, me yksin, pois tuo suunnaton ja vahingoittava epäselvyys meille niin tärkeässä kysymyksessä!

No niin, hyvät Tampereen Sanomat, siinä oli teidän Borodjinnon, ja samalla uusi Austerlitzimme! Te unohtitte, hra päätoimittaja, mitä apuotimittajanne oli sanonut, asettanut taas puolustusasemaan, joka Teidän kannattanne oli puolustamaton, paljastitte itsenne ja annoitte siten vastustajalle tilaisuuden uuteen hyökkäykseen.

Te puolestatte hajotustyötänne sillä, että »vaikka tänne kuningaskin tulisi, tasavaltaista aatesuuntaa täällä ylläpidetään, niin että, kun aika kerran täytyy, tasavaltakin toteutuu». Mitä puhetta tämä on? Tampereen Sanomat, jotka siinä kirjoituksessa, mistä se sai Hufvudstadsbladetin kiitoksen, vakuutti lojallisuutensa laillisuuden kannalta epäilyttävälle. Hallitusmuodon 38 §:ään perustuvalla kuningasvaldalla, uhkaa tässä himäärin, peitetyn sanoin valtakunnousta, »tasavallan toteuttamista», valk-tuo kuningasvalta perustui si laillisissa vaaleissa valittu eduskunnan perustustajil-lisessa järjestyksessä tehtyyn päätökseen. Minun täytyy to-deta, että ikantamme tässä-kin on jyrkisti vastakkainen. Olen kerran julkisuudessa lausu-nut, että me tasavallalaiset olem-me soviattamattomassa ristiriidassa Hallitusmuodon 38 §:ään pe-rustuvan kuningasvallan kanssa, mutta yhtä selvää on, että me lo-jaalisesti ja lopullisesti, pienim-mittäkin takaa-ajatuksista, kansan-vallan, laillisuuden ja yhteiskun-tataraan nimessä alistumme kan-san lailliseen ratkaisuun tässä-asassa. Jos Tampereen Sanomat todella ovat toista mieltä, niin lehti pian on luomaava olevansa puolueessaan yksin, seurassa, jonka nimeä ja väriä en tahdo tässä mainita.

Tämäkö siis olihin se oikea syy, jonka tähden lehti on vas-tustanut kansallista kokoomusta laajien yhteiskuntajärjestyksen ja laujan hallitusvallan pohjalta. Se olisi ainakin johdonmukaista. Kysymys vain on, montako lehti saa mukaansa sellaisille poliitille.

Minua vastaan persoonallisesti kohdistuvat lauseet Tampereen Sanomien kirjoituksessa jään arvoonsa. Vetoan sanoihini, tekoihini ja tarkoituksiini.

V. M.

— Tietoja »Polhem»-laivalla pidet-tyistä. Bohem-laivalta pidätetyistä 21 henkilöistä on 10 tunnistettu olevanla 200 arven manfileillä majailutta ju-malaisia. Oja heistä on hirtutut puna-kartiin ja otannu oja »erivola» raiste-luun. Kontissa on punakartiin johtaja Aug. Wilmi, jota oli kemm tautta poe-nut Shorlin jeta »Lontoon» oleman en-p. paffamestari B. J. G. Heiffa, jota on oi-lu jofistien ehtajajohdossa Duhun pohjoisesta waalipiiristä ja tullu walt-zuli waraheisjasta. »Merovlin» autas-nilla wendäläisiä paskeilla kiffineistä mainittuon uhuuolaiten Karl Emil Lindgren, merimies Suar Kallanen 28-vuotias maahanmuuttaja ja leipuri Antti Tuonen Seflingissä. Hän on tuomittu vanotosta laipinaan 7 vuodeksi kiffu-kuusekset, mutta on päässyt pafoon Suomenkinnasta Tukholmassa oli mi-phet »varttu» Wenäjän pamaheis armeijan. »Kappamattuslaiva» joulussa oli wief-ai m. turkulainen Emil Johan Teräs, jo-se on tunnuttu ehtolleen rangaistuksen rajan tafia. Hän oli otannu peitin ehtolleen laifajulien laipiaan, mutta ero-ritu sen palvelfutissa. Hän oli piiloun-nut Bohemin ruumien päästätfien fien jofafin fettehajan.

Vleisiä uutisia.

Eduskunta.

Suuri valiokunta.

on saanut valmiiksi mietintönsä esityksen johdosta, joka koskee henkirahan maksamista. Valio-kunta on pääasiallisesti yhtynyt valtiovarainvaliokunnan mietin-nössä olevaan ehdotukseen. Kuit-tenkin on valiokunta hyväksynyt lakiehdotukseen sellaisen uuden pykälän, jota ehdotettiin valtio-varainvaliokunnan mietintöön lii-tetyssä vastalauseessa sekä, kos-ka asianomaisiin päätöksiin pe-rustuvia vapautuksia ei voimassa olevain säännösten mukaan enää ole olemassa eikä enää voida myöntää, poistanut lakiehdotuk-sen neljännen pykälän.

Suuri valiokunta on saanut val-miiksi mietintönsä pääoma- ja kuponkiveron suorittamista kos-kevan hallituksen esityksen joh-dosta ja on pääasiallisesti yhtynyt valtiovarainvaliokunnan mietin-nössä olevaan ehdotukseen.

Suuren valiokunnan mietintö hallituksen esityksen johdosta, joka sisältää ehdotuksen laiksi edustajapalkkioista 1918-vuoden varsinaisilla valtiopäivillä on val-mistunut ja jaetaan se tänään eduskunnalle. Laissa ehdottaa valiokunta valtiopäivämiesten palkkioiksi 50 mk. päivältä valtio-päiväin koossaoloajalta.

Valtiovarainvaliokunnan

laaja mietintö hallituksen esityk-sen johdosta, joka koskee leima-suostunnan suorittamista vuoden 1919 alusta, on nyttemmin val-mistunut ja jaetaan se tänään eduskunnalle. Valiokunta on harkitessaan esityksessä ehdotet-tuja korotuksia etenkin kiinnit-tänyt huomiota siihen leimave-roon, jonka hallitus ehdottaa suoritettavaksi kauppa-, vaihto-tai muusta luovutuskirjasta lain-huudatusta haettaessa, ja eh-dottaa, että se määrättäisiin kan-nettavaksi nykyisestä 100 pros. korotettuna.

Sen johdosta, että hallitus ai-koo antaa ehdotuksen erityisen perintö- ja lahjaveron säätämis-estä, joka on tarkotettu astu-maan voimaan tulevan vuoden alusta, ei mietintöön ole otettu säännöksiä perunkirjojen ja tes-tamenttien leimaamisesta. Kun kuitenkin aika on jo pitkälle kulunut eikä näin ollen ole var-muutta siitä, että uusi perintö- ja lahjaverolaki ehtii valmistua ennen tulevan vuoden alkua, on valiokunta katsonut varovaisem-maksi säilyttää leimamaksuista voimassa olevat perunkirjain ja testamenttien leimaamista koske-vat säännökset, jotka luonnolli-sesti voidaan kumota heti, kun uusi lainsäädäntö asiassa on saatu aikaan.

Valtiovarainvaliokunnan

yleinen jaosto suoritti eilen kiin-teistökauppoja koskevan lakiehdotuksen ensimmäisen lukemisen ja päätti tällöin ehdottaa siihen joukon muutoksia.

Valiokunnan kulkulaitosjaosto on lopettanut 200 miljoonan mar-kan obligatioiden ottamista ja rautatien rakentamista Suo-järvelle koskevien ehdotusten en-simmäisen käsittelyn ja päättänyt puoltaa esityksiä.

Lakivaliokunta

on käsitellyt ensimmäisessä lukemi-sessa yhdistyksiä koskevan laki-ehdotuksen tuhtien siihen vain vä-häpätköisiä muutoksia. Mietintö tulee rakentumaan samoille pe-rusteille kuin 1910-vuoden valtio-päiväin samasta asiasta laatima mietintö.

Rautatien eläkelaitos.

Lisämaksua eläkkeennauttijolle.

Valtioneuvosto on oikeuttanut valtionrautateiden eläkelaitoksen omista varoistaan viime heinä-k-ku 1 p:nä toistaiseksi ja niin kaanan kuin nykyisen kalle aika kestää suorittamaan eläkelaitoksen elä-keennauttijoille ensien lisäsiä li-sämaksua laitoon ehdotamassa tavalla.

Elintarveasioita.

Viljansaannilmahdollisuudet.

Viljantuonti Ruotsista ja Tanskasta.

Elintarpeiden tuontikunnan Tukholmassa oleva asiamies len-nättää että neuvottelut Ruotsin viranomaisten kanssa viljan saannista jatkuvat suotuisaan suuntaan.

Tuontikunnan Tanskassa ole-va asiamies lennättää, että kysy-mys 6 miljoonan viljakilon saa-misesta ei riipu vastikkeista, vaan kokonaan poliittisen tilan-teen kehityksestä.

Tässä yhteydessä saatetaan mai-nita, että tuontikunta on anonut, että ulkoasiainministeriö ryhtyisi diplomaattisiin toimenpiteisiin poistaakseen viljantuontia Suo-meen haittaavat esteet.

Suomi on Tanskasta tapahtu-vista elintarvehankinnoista mai-nitulle maalle velkaa vastiketa-voita yhteensä 14 miljoonan mar-kan arvosta. Yllämainitusta säh-kösanomasta käy ilmi, ettei Tanskan hallitus enää vaadi vas-tikkeita kysymyksessä olevasta viljamäärästä.

Joulukuussa jae-taan sokeria.

Enintään 120 grammaa henkeä kohden saadaan jakaa.

Sokerikeskuskomitea ilmottaa kiertokirjeessään kuntien elintar-velautakunnille m. m.:

Sokeria, osaksi puhdistettua, osaksi raakasokeria, jaetaan kun-nille joulukuun aikana laskettuna 120 grammaa henkeä kohden, ja tulee kuntien, kuten tavallista ensinnä täyttää yleinen tarve ko-mitean aikaisemmassa kiertokir-jeessä annettujen ohjeiden mu-kaisesti, sekä jakaa loppu asuk-kaille. Nämä eivät niinotken ole oikeutettuja saamaan vähentä-mättömänä 120 gr., varsinkin kun lienee tarpeellista pitää kus-sakin kunnassa pienempi mää-ä varastossa. Kunnallisille sairaan-hoitolaitoksille on aikaisemmin osotettu sokeria joulukuun ajaksi. Sokerin hinnat ovat samat kuin aikaisemmassakin jaossa eli 11 mk. 10 penniä kilolta vapaasti rautatievaunussa tai laivassa.

Perunoita Tanskasta.

Näinä päivinä ovat Helsinkiin saapuneet höyrylaivat Coole Tra-der, Granit ja Saari tuoneet mu-kanaan 822,000 kiloa ja Viipuriin höyrylaivat Frej ja Otava mukanaan 1,072,000 kiloa tans-kalaisia perunoita. Ensimmäinut perunat tulevat Helsingin kau-pungin ja jälkimäiset Viipurin kaupungin ja maalaiskunnan o-saksi.

Suomi ja liitto-vallat.

Suomen Ryhyns Jassyn neuvot-teluisia.

R. f. mapaehtojen armeijan Ri-jewissä olevan osaston edustajan ja Jassyn fofontuneiden ententen diplomaattien kesken joku aika fitten pidetyssä neuvottelussa mainitfee Colos Rikera (mifali Seflingissä ilmesjnyä Semernaja Sffian fertoo) marrasf. 14 p:nä m.m. jeuraavaa: Ranskan edustaja, joka puhui liittolaisten diplomaattien edustuf-fen nimesä, ilmoitti fakkien liito-laitien olevan fitä mieltä, että Be-näjän yhtenäisyys (tutunnettamatta Puolaa ja mahdollisesti Suc-mea on palautettava.

Korjauksena. Valtioneuwo-to on mgonänyt 100,000 mfn ju-rufien-määrärah forlausjuna war-ten.

Marmelaafia.

Helsinkiin on Tukholmansta saapunut 100 tonnia hollantilais-ta marmelaafia, joka on äskettäin vapautettu Ruotsista. Marmela-ati on laadultaan erinomaista. Uutta yhtä suurta lastia odote-taan. Elintarpeiden tuontikunta on valtioneuvostolta anonut, että marmelaati saataisiin jakaa kau-pungeille.

Hinnan määrää hallitus, kun kaikki asiakirjat on saatu. Mar-melaati voitaneen jakaa joulukuksi.

Jaetaan ensi viikolla kahvia?

Tuontikunta on antanut asia-miehilleen määräyksen jakaa elintarvelautakunnille kahvia ku-luttajille jaettavaksi. Kahvin ja-ko elintarvelautakunnille saata-neen loppuunsaoritetuksi tällä viikolla, joten sen jakelu kulutta-jille voitaneen suorittaa ensi vii-kolla. Henkilöannos tulee ole-maan 100 grammaa.

Rarjan ja lihan olfo maalla.

Sitä koskevat määräykset.

Karjanomistaja voi hallituk-sen päätöksen mukaan omalla paikkakunnallaan, mikäli se ei kuulu kaupunkiin tai kulutus-keskukseen, vähittäin myydä o-masta karjastaan teurastamansa eläimen. Siitos- ja käyttökarjan myyntiin on saatava paikkakun-nan elintarvelautakunnan lupa, ollen kuitenkin alle 20 kiloa painavien elävien porsaiden myynti vapaa. Teuraskarjaa ja lihaa ru-hottain on kullakin paikkakun-nalla oikeutettu ostamaan vain karjanmyyntiosuuskunnan val-tuuttama asiamies kukin piiris-sään kunnallisen elintarvelauta-kunnan välityksellä. Asiamies ot-taa määräpäivinä ja määräpai-koissa lihaa, ja on häneltä aina vaadittava kuitti, josta selviää, milloin myynti on tapahtunut, mitä erii se on käsittänyt ja mi-kä siitä on maksettu. Jotta tämä myynti otettaisiin hankintavel-vollisuuden suorituksessa huo-mioon, on kuitti esitettävä viipymättä elintarvelautakunnalle, jonka toimesta pidetään kirjaa kunkin yleiseen kulutukseen luovuttamasta liha- ja karjamääräs-tä. — STT.

Perunoita Ruotsista Suomeen.

20,000 tynnyriä.

Röönpenhamina, jouluf. 4 p. (STU) Wiime aitoina ovat elin-tarvelautakunnat toimittaneet jo-witun perunamäärän Suomeen. Raitillaan on wietty Suomeen 20,000 tynnyriä. Raitfi näitä tulje-tettuja erä on walttiolla wiefä ju-ria warastaja.

Rapinavahingot.

Räjätettyjen siltain ja asemien korjaukseen 4½ milj. mk.

Valtioneuvosto on oikeuttanut rautatiehallituksen vuoden 1919 uuttisrakennusmenosääntöehdotuk-sen räjätettyjen siltain ja pala-neiden asenarakennusten kor-jausta ja uudestaan rakentamis-ja warten otetusta 4,249,100 mk:n suuruisest: samäärärah-as-ta käytämään tarkotusta warten lauvavan vuoden iähtellä olevana aikana ennakkona korkeintaan 500,000 mk.

Venäläiset laivat.

Valtioneuvosto on merenkulku-hallituksen esityksestä myöntä-nyt 500,000 mk:n suuruisen mää-rärah Helsingin satamassa ole-vaijn. Venäjän Pamaisele Ristijle ennen kuuluneiden neljän höyry-laivan kunnoupanemiseen.

Otavan Joulukirjoja.

Ensimmäisiä ovat valmistuneet ja kauppoihin lähetetty:

Minna Canth, Kootut teokset. 1 osa.
Sisältää m. m. kertomukset »Panna», »Salakari» ja »Köyhää kansaa» . . . 12:—, sid. 15:—

Ernst Lampén, Suomea maitseja meritse
Runsaasti kuvitettu . . . 15:—, sid. 20:—

Rudolf Straz, Hänen englantilainen rou-vansa
Romaani. Suoment. HELMI KROHN 10:—, sid. 15:—

H. G. Wells, Mr. Britling pääsee sel-vyyteen.
Romaani. 1 osa . . . 8:—

Aaro Hellaakoski, Nimettömiä lauluja
Runokokosma . . . 6:—

Julius Krohn, Nuoren ylioppilaan kirjei-tä 1850-luvulta
Julkaisut HELMI KROHN . . . 8:50, sid. 13:50

Walter May, Biologian suurmiehiä
8:—, sid. 12:50

Itä-Karjala ja Kuollan Lappi
Suomalaisten tutkijain kuvaamia. Toim. prof. TH. HOMEN . . . 23:—, sid. 35:—
Itä-Karjalan ja Kuollan La-pin kartta. Laatinut metsänhoitaja ONNI LÖNNROTH. 62x129 cm. (tai-tettu taskukoko tai suuri koko) . . . 12:50

Antti Rytönen, Mesikämmenen mailla
Kuvitettu nuorisokirja . . . 4:—

Stanley, Kalulu
Kuvitettu kertomus. Suoment. HELMI KROHN . . . 6:50

Anna Baadsgaard, Vihreät saaret
Otavan 1 markan kirjasto, nro 14/15 . . . 2:—

Mark Twain, Tom Sawyer salapoliisina
Otavan 1 markan kirjasto, nro 16 . . . 1:—

Otavan joululehdet:
Otavan Jouluku 1918, Suomen Kuvalehden joulunumero 1918, Pääskysen Joulukentti 1918 ja Joululahja saapuvat kauppoihin tällä viikolla.

Kustannusosakeyhtiö O t a v a.

25083

Suomen Pankki.

Virkamies- ja palvelijakunnan palkanlisät.

Eduskunnan pankkivaliokunta on käsitellyt pankkivaltuusmies-ten kirjelmän, joka koskee pal-kallisten myöntämistä Suomen Pankin virkamies- ja palvelija-kunnalle.

Valiokunta ehdottaa: että kalliinajanlisäysten maksa-miseksi pankin henkilökunnalle saataisiin ennen myönnettävien varojen lisäksi vuonna 1918 käyttää 30,000 markkaa; sekä että pankkivaltuusmiehet saisi-vat käyttää kalliinajanlisäyksiin edelleen, tulevan vuoden alusta lähtien toistaiseksi, enintään 100,000 markkaa kuukaudessa.

Suomen Pankin johtokunnan puheenjohtajan palkkaedut.

Saimoin on pankkivaliokunta käsitellyt pankkivaltuusmies-ten kirjelmän Suomen Pankin johto-kunnan puheenjohtajan palkka-edusta, ehdottaen että Suomen Pankin Johtokun-nan puheenjohtajalle tulivat sään-nölliset vuotuiset palkkaedut määrättäisiin viideksikymmenen-situhanneksi markaksi.

Kumparestakin yllämainitusta asiasta on jätetty eduskunnalle mietinnöt.

Yliopisto.

Lääk. tri K. G. J. Idman on nimetty hammaslääketiedon o-pettajaksi.

Kolme dosenttijä on myönnetty dosentteille H. Lunde-rudille, G. Ekmanille ja A. Aar-nelle.

Prof. E. N. Setälälle on myön-netty virkavapautta valtiopäiväin ajaksi.

Dosentti J. V. Tallqvist on määrätty hoitamaan kansantou-buden professorinvirkaa.

Apulainen H. Helminen on määrätty hoitamaan rikosoikeu-den tutkintoja.

Konsistorio on selittänyt, että fit. tri L. Kilpi tieteilijöiden on pätevä kamian dosentin toimeen.

Dosentti E. Kaila on määrätty hoitamaan käytännöllisen teolo-gian professorinvirkaa.

Prof. H. Pippingin vaalein uus-maalaisen osakunnan inspektor-iks on konsistori valvistanut.

Ins. J. M. Petäjä on määrätty maanviljelysopin professorin a-pulaiseksi.

Sotilasvirkatalojen vuokraehdot.

Valtioneuvosto on oikeuttanut ajatushallintujen turvaan toisou-tarpeellisia apuvuomia avoista-maan sotilasvirkatalojen mitalifats-ten vuokraehdotusten laatimisesta niin pitkäfi ajali kuin tarve waatii ja myöntänyt ajatushallintufelle tähän tarkotukseen käytettäväfi en-nittäin 6,000 mfn. tuluvon tuun alus-ta luffen.

Ulimäär. sosialidemokraattinen puoluekokous.

Seflingissä t.f. 27—29 p:nä.

Bätfäläinen Sosialidemokraatti-nen puolueoimintuna fofiafien ilmesjnyesessä »lufdesja Soziali-de-mokraattisja» maanme fofialide-mo-ratian edustaja pfeijen ylimääräi-leen puoluefotufeen, jota pibetään Seflingissä, Sotien juhlefaltisja jou-luf. 27—29 päwina.

Raupunkien huolefus-lainat.

Valtioneuvosto on käsitellyt Tornion kaupungin valtuuston a-nomuksen valtuuston päätökseen vahvistamisesta asiassa, joka koskee 600,000 mk:n suuruisen kuoetuslainan ottamista kaupun-gille, sekä Raahen kaupungin valtuuston anomuksen saada vah-vistus eräälle tjuusen hoitoa kos-kevalle päätökselle ja on valtio-neuvosto lausunut, etteivät mai-nitut päätökset vahvistusta kaai-paa, koska ne uuden kunnallisi-lain mukaan lauluvat niffin asjoihin, joista kunnat itse päät-tävät.

Painovapauslaki.

Laki valtiokunnan mielintö hallituksen esityksestä valmistunut.

Laki valtiokunta on saanut valtiokunnan mielintönsä hallituksen esityksen johdosta, joka sisältää endotuksen painovapauslain.

Esitykseen sisältyvää lakiehdotusta tarkastelemaan on valtiokunta tavannut sen pääkohdittain oikeille periaatteille rakennetuksi. Eräitä puutteellisuksia esityksessä kuitenkin näyttäjä olevan.

Rangaistus perättömien tietojen levittämisestä.

Rikoslainsäädännössä ei ole rangaistusta erästä itsessään rikollisista teoista, jotka useimmiten tehdään painokirjoituksen kautta ja kohdittavat julkista vihanpöyhäystä tai yleistä järjestyksen häiriötä, mutta jotka aikajaksunsa saattavat olla erittäin merkittäviä. Sellaisen perättömien tietojen levittämistä, joka on omiaan hävittää hallituksen, kansanedustajien tai julkisten viranomaisten tai yleisen järjestyksen, ei sentään ole ennakko- tai jälkikäteistä rangaistusta. Tällainen painovapauslain rikollisuudesta on ollut valtiokunnan mielestä nyt valmistamassa lakiehdotuksen pohjana. Tämän lakiehdotuksen mukaan, joka sisältää lisäyksen, 24 §:n, rikoslain 16 lukuun, olisi se, joka julkisesti väkijoukossa esittää tällaisia kirjoituksia, jotka levittävät sellaisia ilmeisesti perättömiä tietoja kuin edellä on esitetty, rangaistava yhden vuoden vankeudella.

Yhteiskuntarauhaa uhkaavien painorikosten rankaiseminen.

Rikos, joka tapahtuu painokirjoituksen kautta, voi, jos kirjoitus laajalti levittää, olla seurauksiltaan erittäin tuhoisa. Tällainen rikos koskee varsinkin aikakauslehtien painokirjoituksen kautta tehtyä rikosta. Rangaistusuhka, joka rikollisuudesta johtuu, on rikoslain 16 lukuun, 24 §:n, mukaan säädetty, ei sanomalehtien, joiden merkityksen ja sen toimien eroavaisuudet nähdään aina näyttyä yksinään olevan riittävä. Valtionkunnan mielestä pitäisi tuomioistuimella olla mahdollisuus, varsinkin, jos rikos on yhteiskuntarauhaa uhkaavaa lyhyeksi ajaksi lakkauskseen sanomalehtiä ja julkaisijain määräämistä ja päätoimittajien määräämistä ja päätoimittajien määräämistä. Silloin se, joka käyttää väärin julkis-

ta sanaa, hävittää itse itseltään yhteiskunnan tuottamuksen ja oikeus siihen vastuuvalaiseen asemaan, mikä kustantajalla ja päätoimittajalla on, voidaan siitä syystä häneltä kieltää. Ja kun mainitut toimenpiteet olisivat tuomioistuimen määräämiä rikollisten seuraamuksia, jotka eivät estä niihin tuomitun kirjoituksia ja kuvallisia esityksiä painosta julkaisemasta, eivät ne myöskään ole riittävässä lausuntovapaudesta voimassa olevan perustelun kannalta. Ehdotettu säännös on myös yhdenmukainen niiden muiden meidän oikeusjärjestyksemme olevien säännösten kanssa, joiden mukaan luottamus- tai vastuulliseen asemaan asetettu henkilö, joka on tätä asemaansa käyttänyt väärin, tuomioistuimen päätöksellä estetään tuolloisessa asemassa toimimasta tai vastedeskään sellaisessa pääasemassa. Samansuuntaisia säännöksiä on nykyäänkin m. m. virkamiehistä ja asianajajista. Puheenlauset rangaistusseuraamukset painovapauslain rikollisuudesta olisivat kuitenkin valtiokunnan mielestä rajoitettavat ainoastaan eräisiin törkeisiin, yhteiskuntarauhaa uhkaaviin tekoihin. Näitä olisivat maanpetosrikokseen viettelemisen ja se rikos, joka mainitaan valtiokunnan valmistamassa lakiehdotuksessa lisäyksenä rikoslain 16 lukuun. Asiaa koskevat säännökset on valtiokunta ottanut lakiehdotukseensa 37 §:ään sekä tehnyt siitä aiheutuvat lisäykset myöskin 19, 21 ja 38 §:ään. Hallintotoimin olisi annettava tarpeellisia määräyksiä siitä, miten on valvottava, ettei mainittu oikeuden menettänyt henkilö pääse toimimaan aikakauslehtien painokirjoituksen päätoimittajana tai kustantajana.

Yleiset rangaistussäännökset.

Valtiokunnan mielestä eivät lakiehdotuksessa esitetyt rangaistussäännökset erinäisissä kohdissa ole oikeassa suhteessa rikollisuuden laatuun ja niiden seurauksiin. Sen vuoksi on valtiokunta useassa kohdissa korottanut hallituksen esityksessä ehdotettuja rangaistussäännöksiä.

Esitykseen sisältyvää lakiehdotuksen 8 §:n mukaan on rangaistusta sille, joka harjoittaa kirjapainon toimintaa olematta siihen oikeutettu, enintään viiden sadan markan sakko joka kerralla kun syyte tehdään. Kun pykälän tarkoituksena on m. m. estää syntymästä salaisia kirjapainoja, jotka voisivat tehdä tyhjäksi painovapauden väärinkäytön estämiseksi tarkoitettuihin toimenpiteisiin, on valtiokunta ehdottanut rangaistuksen pykälässä säädettyä rikollisuudesta korotettavaksi enintään viiden sadan markan sakoksi tai korkeintaan yhden vuoden vankeudeksi.

Pakkokappaleet.

Valtiokunnan mielestä ovat, paitsi julkiset kokoukset, myös, jos tietyt laitteet otettavat huomioon 13 §:ssä mainittuja painotuotteita jaettaessa, mikä vuoksi valtiokunta on siihen tehnyt tämän suuntaisen lisäyksen. Tästä johtuu taas, että lähetettävään painotuotteiden lukumäärä on korotettu.

Lainakirjasto ja lukusalit.

Valtiokunta ei ole katsonut tarpeelliseksi siirtää lakiehdotuksen järjestysmääräyksiä painojen, suljetun seurojen ja yhdistysten lainakirjastoihin ja lukusaleihin, jotka olivat yksinomaan seuran tai yhdistyksen jäsenten keskuudessa, mikä vuoksi valtiokunta on tehnyt lakiehdotuksen 15 ja 34 §:ään sen mukaisen muutoksen.

Luvattomat julkaisijat.

Se, joka harjoittaa kirjapainon toimintaa olematta siihen oikeutettu, on, jollakin edellä on esitetty, esityksen mukaan rangaistuksen alainen. Sitä vastoin esityksessä ei ole säädetty rangaistusta sille, joka, olematta siihen oikeutettu, on aikakauslehtien painokirjoituksen kustantajana tai päätoimittajana. Valtionkunta on sen vuoksi ehdottanut lisäyksen vuoden pykälään, jonka mukaan se, joka oikeutetusta toiminnasta jättänyt aikakauslehtien painokirjoituksen kustantajana tai päätoimittajana, on rangaistava samoin kuin 8 §:n mukaan rangaistava siitä, joka oikeutetusta toiminnasta jättänyt kirjapainon toimintaa. Hallituksen esitykseen sisältyvää lakiehdotuksen 22 §:n loppuosan on valtiokunta korottanut sopivammaksi liittämällä näin laadittu uuden pykälän yhteyteen.

Valtiosalaisuuden turvaaminen.

Rikoslainsäädännössä ei ole erityistä rikosta, joka koskee valtiokunnan mielestä, 22 päivästä 1898 on säännöksiä, jotka kieltävät julkisuuteen saattamista erinäisiä seikkoja, joiden salassapitminen maan turvallisuuden kannalta katsotaan tarpeelliseksi. Valtionkunnan mielestä saattavat kuitenkin myös hallituksen ja ulkomaan välillä viereillä olevat neuvottelut koskea sellaisia seikkoja, joita edellä mainittu syyte ei ole ennen aikojen julkisiksi tehtävä. Kun aikajaksunsa säännöksissä ei ole tähän liittetty huomioita, on valtiokunta tässä kohdassa täydentänyt lakiehdotukseensa 26 §:n säännöksillä sekä siitä johtuen korottanut 30 §:ssä säädettyä rangaistussäännöksiä.

Muutokset 30 §:ään aiheutuvat siitä, että eduskunnan valtiokunnan keskustelut eivät ole julkisia. Hallituksen esityksestä ei käy selvälle, ovatko sen 48 §:n säännökset sovellettavat myöskin silloin kuin syyte nostetaan näytelmän esittämisestä antaneet aihetta yleisessä laissa poikkeavien säännöksiin painorikosten oi-

keuspaikasta, ovat tällöinkin olemassa, on valtiokunta tehnyt ehdotuksensa vastaavaan pykälään tällaisia selvittämissä tarkoituksella lisäyksen.

Vastalauseet.

Mielintöön liittyy kolme vastalauseita, joista ensimmäisessä maalajilijoihin (Hahl, Nuukkanen, Takkula ja Saarelainen) ehdotetaan muutoksia lakiehdotuksen salakompariin ja ovat oikeusviranomaisille jätettävien n. s. pakkokappaleiden nähdessä sillä kannalla, että on kohtuutonta vaatia kirjapainajaa luovuttamaan niitä, koska hän lakiehdotuksen mukaan muutenkin on velvollinen jättämään yleis in kokouksien korvaukset riittävän määrän kirjapainossa painettuja julkaisuja, samoin ehdottavat vastalauseja, että laista poistettaijin momentti, joka koskee aikakauslehtien julkaisujen ajoittamista lakkauskseen.

Toisessa vastalauseessa ehdotetaan ed. Björnk salakompariin alentamista korkeintaan 1,000 markaksi. Muu osa vastalauseesta koskee sanomalehtien lakkauskseen ja oikeutta olla vastaavana toimittajana.

Kolmas vastalause on ed. Annerin esittämä, joka koskee sekä rangaistusta painorikoksista.

Ammattijärjestöliike.

Sitten tietämällä mukaan oltaaneen hallituksen talloa taipuvalla jätteen hallintaan ammattijärjestöjen toimintaa.

Samoin lienee hallituksen aikomuksena luovuttaa talvarioituit työväentalot ja työväenyhdistysten muu omaisuus nullehen muodostettaville ammattijärjestöille.

Kenraali Mannerheim Englannissa.

Haastattelu Manchester Guardianissa.

Otsakkeella »Valkean armeijan päällikköä haastattelu» julkaisee »Manchester Guardian» seuraavaa Wm T. Gooden allekirjoittaman haastattelun kenraali Mannerheimin kanssa:

»Kenraali, vapaaherra Gustaf Mannerheim, Suomen valkean armeijan ylipäällikkö kansallissodassa, on saapunut Lontoon Suomesta. Viimeiset tapahtumat Euroopassa ovat vaikuttaneet myöskin Suomen oloihin, joka näyttää haluavan lähestyä liittovaltoja, ja haastattelussa hän on huomasi, että kenraali olisi iloinen voidessaan myötävaikuttaa asiain järjestymiseen tähän suuntaan.

Hän kertoi, että asukkaiden asema Suomessa on hyvin huono — vaikkei kuin vuosi sitten.

Loistavaa poikkeusta lukuunottamatta, Toksovan pastor secundarius eli kappalainen,

pastori Saarnivaara

oli jo meidän punakapinan aikana innokas punikien kannattaja, kehoitteli saarnatuotoksin tilaamaan punaisia lehtiä ja vaelteli ympäri kansaa kihoittamassa. Paikannoksi siitä Suomen kansallisuuskunta otti hänet Suomen ministerivaltiosihteerin viraston sihteeriksi, sen jälkeen kun suomalaisista viranomaisista oli poistuttava Pietarista, ja »toverit» Rahja ja Pukka joutuivat Suomea edustamaan. Siinä toimessa oli hän jonkun aikaa ollut, nauttien varsin tyytyväisenä toveri Srojan hänelle maksamaa runsasta, 1,500 markan kuukausipalkkaa, jota niin tyytyväisenä, että koki houkuttelevan muitakin mukanaan, m. m. Toksovan lukkariakin. Juttu on siksi melkein, ettei sitä malta olla kertomatta. Toksovan ukot juttelivat siitä näinäkään:

Pastori oli seurakunnassa saarnamatkalla käydessään — hän hoiti näet edelleen sielunpaimenen tehtäviään — ruvennut yllyttämään lukkaria lähtemään myöskin hyville työnsioille: »Sinä kun olet kirjoituslaittoinen mies, voit siellä saada hyvät tulot, sillä ne maksavat hyvin.» Mutta lukkarit, älykäs sekä samalla heikkinen mies, oli vastannut: »Mutta sinähän taas olet

Vuodentulo on ollut vähäinen ja väkijoukkojen aikana satoi liian runsaasti. Koidadon niukkuuden ohella on ilmautunut epäjohtamuskansuusia elintarvetoimittajissa. Maanviljelijöillä on viljaa, mutta he eivät halua sitä luovuttaa niille, joita he pitävät kansalaissotaa syypanä — tehdastyöläisille. Jos heitä tähän koettaijin pakottaa, niin voisi hallitus joutua vaikeaan asemaan. Se voisi saattaa maanviljelijät, jotka olivat kansalaissodassa hallituksen tukena, oppositioksiin, ja tämä olisi arveluttava seikka, jos vielä toinen bolshivismin aalto vyöryisi maan yli.

Kenraali sanoi, että paras tapa, millä liittovaltiot voisivat auttaa Suomea, on lähettää viljaa maahan. Huomautukseen, että tämä kohtaa vaiken, vastasi kenraali, että kun hän läksi Helsingistä lokakuun alussa, oli maassa vain harvoja saksalaisia joukkoja jäljellä. Kysyessäni Suomen itenäisyydestä hän vastasi, että tämä oli pääasia ja että se olisi saatava tunnustetuksi.

Palvelukseen 31 vuotta Venäjän armeijassa kenraali oli palannut kotimaahan täyttämään velvollisuuttaan isänmaansa edestä taistelukseen ei venäläisiä, vaan bolshevismia vastaan. Ne miehet, jotka olivat muodostaneet hänen armeijansa ja olivat kestäneet uskomattomia kärsimyksiä, olivat mielellään taistelleet Suomen elämästä ja riippumattomuudesta puolesta, ja kenraali oli vakuuttunut siitä, että liittovaltiot, jotka myös olivat solineet vapauttaukseen pienet kansat, tulisivat tunnustamaan Suomen näiden joukkojen kuulumaksi.

Hän kiitti sotilaidensa pettämättömyyttä, jota sotilaat kuuluivat kaikkien eri kansainuokkain, ja hän lausui, että se, mitä hän sai nähdä täällä Englannissa, nimittäin kansallisen armeijan, johon kuuluvat kaikki ryhmät ja kansalluudet, täytti sotilaina hänen mielensä ilolla. Puhuessaan omasta sotarekistään kenraali huomautti valkeiden menestyksestä, jotka olivat valloittaneet 42 kaupunkia kaikkiaan 35 punaisten vallassa. Saksalaiset joukot valloittivat ainoastaan 7 kaupunkia. Viimeksimainitut olivat kuitenkin, myöskin kenraali, tehneet hyvän palveluksen jouduttaen rauhaa maassa ja pelastaen aikaa sekä ihmishenkiä.

Kenraali huomautti Suomen hallituksen toiminnasta, joka on avannut maan rajat niille liittolaisvaltioille alamaile, jotka palaavat Venäjältä paeten bolshevijöitä, sekä myöskin n. 100 italialaiselle sotilaille. Suomen hallitus teki kaikkensa helpottaakseen pakenevien asemaa, joista useat olivat asevelvollisuusjässä. Suomi on vielä suostunut suojaa yli 15,000 venäläiselle, jotka ovat paenneet Pietarista bolshevijöitten terroria. Tämä on suuri puolueettomuudenosoitus katsoen maassa vallitsevaan elintarpeiden puutteeseen.

Tiedusteluuni, olko luultavaa, että bolshevijit tekisivät vielä

hyökkäyksen Suomeen, kenraali vastasi myönteisesti, mutta toivoi, että Suomi tällöinkin kehtaa kykeneä hyökkäyksen torjumaan. Bolshivismi nostaa parhailleen uhkaavasti päätänsä Venäjällä; Pietarissa bolshevijit muodostavat uutta armeijaa. Suomessa on jälleen kaikkialla punaisia (70,000 vangeista usea laskettiin irti heti tahi on heidät ammuttu vain lyhyen vankeuden jälkeen) ja Suomen hallituksella on jälleen hyvin hankala aika edessä.

Musta asioista kenraali kieltäytyi puhumasta: ankasta toiset valtiot kysymykset voisivat joutua harhaanjohtaviksi käsitteiksi. Mutta hän toivoi hartaasti, että molemmat pääasiat, Suomen riippumattomuuden tunnustaminen ja elintarvetoimittajien helpottaminen taatettiin liittovaltojen myötävaikutuksella.

Tampereelta ja lähiseuduilta.

Hämeenlinnin pohjoinen elintarvetoimisto.

Puheenjohtajan vaihdos.

Hämeenlinnin pohjoisen elintarvetoimiston puheenjohtaja, maanviljelijä Lauri Turtola on jo jonkun aikaa ollut aiteisja erota toimestaan niiden erimielisyyksien takia, joita on ilmaantunut viljanluovutusmenettelytapoihin nähden. Myöskin onkin hrt Turtola jättänyt eroopyyntönsä.

Mitäli olemme kuulleet, on toimiston puheenjohtajan tonta tarjottu kauppias Jaf Julinille, tehtailija Raf. Saarelle ja kauppias R. E. Seikkilälle, mutta ovat he kaikki kieltäytyneet jättä vastaan ottamasta.

Muitakin eroamia lienee toimiston jäsenten keskuudessa odotettavissa.

Tampereen Teknillinen Opisto.

Taas uusi lahjoitus opistolle.

Tampereen Puuvillateollisuus o.y. on lahjoittanut Tampereen Teknilliselle Opistolle lipenbiras-toffi oppilaita warten Sm. 10,000.

Opettajaneuvoston vaali.

Satakunnan piirin yksityisopettajien koulussa toimitetun valmistaavan äänestyksen mukaan ovat seuraavat henkilöt saaneet enimmäisääniä opettajaneuvoston jäsenyyttä varten:

kirjuri Lauri Kallala, jonka kohtalosta ei tiedetty. Viimeksi oli Valkasaaren kirjuri Forstadius perheineen päässyt pakenemaan. Hän oli saanut joltakulta inhimillisemmältä bolshevijalta lahjoituksen; täytyi siis kiireen kaupalla väistyt pois. Rajajoen yli kuljettimien koko perhe venheineen puutteessa suuressa laukussa, sellaisessa, jossa Inkerin talonpojat vetävät Pietarista skuitaa, mutta sitä huolimatta kerrataan hänen sanoneen, ettei hän koskaan ollut tuntenut itseään niin onnelliseksi kuin silloin kun häntä tuossa »arkissa» hinattiin yli Rajajoen Suomen puolelle. — Nevantakaista seurakunnan papeista ei tarkempia tietoja ollut; siellä olivat useat seurakunnat jo ennen bolshevijien valtauspäysä pakkotettu.

Omituisen epäjohtomukainen on bolshevijien hallituksen menettely ollut kansan »vapautteen» nähden, sen oikeuteen määrätä itse omista asioistaan, jota he kuitenkin niin suuriusasti ovat maailmalle toittaneet. Se on poljettu maahan samoin kuin muutkin valtakunnan kaunim tunnuslauset: pieni vähemmistö määrää kaikki ihmisenä tavoin, ja suuren enemmistön täytyy alistua — johdon ja aseiden puutteessa, Vapaus, veljeys ja tasa-arvoisuus kuuluvat

Inkerin kuulumisia.

Näin aikoihin pyrkii melkein joka päivä Inkerin puolelta Suomen rajan yli pakolaisia etsimään emämaassa hengenvuorua bolshevijien hirvuttavalla. Enimmäkseen ne ovat suomalaisia talonpoikia. Pohjois-Inkeristä Karjalan kannakselta, mutta on joukossa etäämpäkin, Nevan eteläpuolelta tullutta, vaikka sieltä useimmat pakokirjoittajat kuuluvat yrittävän. Pohjoisen ansojen turvin tai Viicon päin. Näiden onnottomien on täytynyt jättää kotinsa ja koutansa oman omansa moiaan väkijoukkojen neuvostohallituksen kätyrien vainoa, säästyäkseen vangitsemiselta ja surmalta. Joukossa on juuri Inkerin etevimpiä, vaivautuneimpia toimihenkilöitä, sillä niiltään tietenkin on kadonnut on alettu ahdistaa. Mitään yksin, milloin toinen on saanut läpi metsien ja soiden Suomen rajalle, puijaltanut sopivassa tilaisuudessa tälle puolelle ja mennyt lähimmäille rajavartiomaalalle ilmoittautumaan ja pyytämään oleskelua emä-Suomen siipien suojassa. Eikä sitä suojaa ole kieltäytään.

Hels. San. on tavannut näinä päivinä kokonaisen ryhmän tällaisia pakolaisia ja on heiltä saanut kuulla joukon Inkerinmaasta kuuluvia tilaruokavai seikkoja.

Yleistä tilaa

kuvaajien synkin väriin; bolshevijien miehivalla oli yhä vain yhtymässä ja tyytymättömyyden onnaveestössä sanottiin siksi kihtyneen, että oltiin valmiit nousemaan tuota mielivaltaa vastaan, jos vain jostakin saataisiin kannatusta, sillä omat voimat eivät siihen mitenkään riittä; hartaasti sen vuoksi odotettiin apua ulkoapäin. Sitä mieltä oltiin kuitenkin yllytyksellä, että bolshevijakivallan loppu on jo lähellä, sen täytyy kukistua omaan mahdottomuuteensa.

Rintamalta palanneet suomalaisetkin sotamiehet olivat alussa olleet mieltä joka mies hyvin bolshevijista, vaan nyt kun on ruvettu kaikkea takavarikoimaan sekä miehiä uudelleen ottamaan punaiseen armeijaan, on ääni muuttanut kokonaan. Vapaaehtoisesti ei siihen suomalaisista juuri kehtää saatu menemään, eikä pari kolme miestä pitävästä ruvettua sen vuoksi pakolla ottamaan kaikki 18—40 vuoden ikäiset miehet. Se vierotti suurimman osan neuvostovalan entisistä kannattajista, niin että bolshevijkeina ovat pysyneet vain sellaiset, jotka ovat mikä missäkin toimessa neuvostohallituksen palveluksessa, varsinkin nuorempi

väki, poikamiehet ja kaikenlaiset huligaaninmekset, yleensä sellaiset, joista inkeriläinen sanoo: »sinnehan niiden on tietä».

Surkuteltavampaa on sitä vastoin, että myöskin osa suomalaisista

opettajistoa,

varsinkin nuorempaa, on antautunut bolshevijien palvelukseen. Tuollainen ikävä ilmiö on kai selitettävissä siten, että sisistyneempien työvoimien puutteessa joutui kansakoulunopettajia on houkuttelu kaikenlaisiin törkeämpiin toimiin, pikkukuntien hallinto- ja kansakoulujen tarkastajiksi y. m. s. Osaksi on siihen ollut syynä pakkokin: koulut ovat monin paikoin kiinni, mikä mistäkin syystä, sen vuoksi on hätä pakotettu yhden ja toisen etsimään jollakin tointa voidakseen elättää itsensä ja perheensä. Jollut ovat siitä paitsi kokonaan luopuneetkin opettajatoimestaan, koska näet sen jatkaminen ehdoksi: bolshevijit ovat panneet jonkinlaisen uuden tulokannon suorittamisen: piti pantiä päähänää bolshevijien »konstitutsija», siis tunnustaa oikean uskonsa, eikä sitä kaikki halunnut tehdä, vaan neuvot mieluummin omille aloille. Harvat lähtevät kalleksa tapauksessa ne opettajat, jotka kannattavat bolshevismia täydellä vakaumuksellaan.

Papistoista ei tietyt siitä yhteydessä voi puhuaakaan, ystä äänöä

koulunjohtajat K. Tiitilä, L. Hagman, K. Kivijärvi, V. J. A. Rous, J. Jaakkola, H. Kuulhem ja V. Groot sekä rouva I. Hallsten. Nimet ovat äänimäärän mukaisessa järjestyksessä. Niinkuin tunnettua, saavat yksityiskoulut valita maanittuun neuvostoon ainostaan 4 jäsentä. Vaali tapahtuu huomenna.

Naisvalvojan toimi köyhäin- hoitohallitukseen.

Koska on huomattu, että köyhäinhuoltotyössä yleensä ja varsinkin vanhusten ja sairaiden hoitohoidossa välttämättömästi tarvittaisiin henkilökohtaista auttamista ja huoltamista, jota eivät valvontamiehet voi tehdä, on köyhäinhuoltokomitea päättänyt valtuustolle ehdottaa, että köyhäinhuoltokomitean perustettaisiin naisvalvojan toimi, johon otettaisiin — mikäli mahdollista — diakonissa tahi sairaanhoitajat, 1,500 mltin vuosipalkalla ynnä kaikkien ajankorotus.

— Valtionrautatiet. Yhtä ensimmäisen kirjurin virkaa Humpin asemalla ovat hakeneet toiset kirjurit E. Sorjonen, H. E. Salovaara, A. O. Lindholm, B. V. Lagander, E. Törrönen, H. V. Söderling, A. E. Akesson, E. V. Hirstiö, R. J. S. Peltonen, H. A. Luukkainen, E. Lappalainen ja J. V. Karvonen, toinen lipunmyyjä A. E. Grönberg sekä ent. asemajohtaja E. C. A. E. Svansson.

Yhtä ensimmäisen kirjurin virkaa Tampereen asemalla ovat hakeneet: ensimmäinen kirjuri J. Koskinen, toiset kirjurit M. A. Nonsjainen, E. Sorjonen, R. A. Kukkonen, A. O. Lindholm, E. Törrönen, S. J. Vuolaja, A. E. Akesson, K. A. Ylönen ja E. V. Hirstiö sekä toinen lipunmyyjä A. E. Grönberg.

Raukaus.

Eten kätettäin täällä haudan hyljaiseen lepoon leskirouva Lovisa Augusta Forström'in, o.s. Polviander, maalliset jäännökset. Ruuminjumaalun toimitti kirkkohra Vallenius, puhuen muutamia vallittuja sanoja pitkän päivätyönsä päättäneen muistolle. — Hautakumpu peitettiin omaisten ja ystäväin seppelillä.

Lovisa Augusta Forström oli syntynyt 23 päivänä heinäkuuta 1829 Kurussa, Hainarin sotilasvirkaalossa. Hänen isänsä oli tunnettu Porin rykmentin lipunkantaja Karl Kustaa Polviander, jota pidetään Runebergin vänrikki Stoolina. Lapsena, äitinsä kuoltua, kasvatettiin häntä setän.

vain kirjurimalle köyhälistölle, ei muille.

Vallankumouksen alkuaikoina valitsi kansa vapaasti omat virkamiehensä entisten tsaarivallan aikuisen sijan, mutta bolshevikien kansantasaavallassa ei se enää käy päinsä; kansan valitsemat on pantu pois ja

sijaan määrätty

neuvostohallituksen taholta kaikenkaltaisia komissaareja, usein aivan ventovieraita, juutalaisia tai venäläisiä, tahi sitten oman ipakunkunnan kehnompija talonpoikia ja pojanmakkaleita.

Niinpä on nykyään eri kunnissa sotakomissaarit, tavallisesti joku sotapalveluksessa ollut talonpoika tai työläinen, instrutoireineen (neuvojineen); ne valvovat sotaväen ottoa ja rekryyttien harjoittamista sotatemppeihin. Harjoituksia pidetäänkin ahkeraan eri seuduilla määrättyinä viikon pävinä. Sisäisen »ohraan» komissaarit taas on jonkunlainen poliisipäällikkö joka valvoo »järjestyksestä» ja pitää silmällä varsinkin elintarpeiden kauppaa. Sellainen kauppa on nyt kyllä kielletty — etenkin ei »burshuile» saa myydä mitään — mutta pääkaupunki on s'ksi lähtöä ja siksi näin ahdistama, ettei sieltä joko näkijäntyneitä polioita tahi keinotelluista, n. s. »sakkimiehistä», ehtijänsä pujahtaa maakeijain hankkimiaan edes jotakin syöväää, olleikin perunoita

sä pastori Robert Polvianderin luona Ruoveden Selkeellä, 18-vuotiaana joutui hän naimisiin Tampereen postimestarina sittemmin pitkäät ajat olleen Gustaf Adolf Forström'in kanssa, joka oli syntynyt 1819 ja kuoli 1899.

Vainaja, joka asui Tampereella noin 30 vuotta, oli vanhan Tampereen tunnettuja asujia. Naimisissa olonsa ensi aikoina asui hän Itä-Suomessa. Hän tutustui Paavo Ruotsalaiseen ja liittyi pian pietistiseen liikkeeseen, pyryen sama katsantokanta hänessä kypsyen asti. Viimeiset vuotensa vietti vainaja Helsingissä tyttärensä luona. — Vainajalla oli 11 lasta, niiden joukossa kthtori O. A. Hainari, tunnettu Kaarjalasta ystävä.

Tyyneen, tasaisen ja aina muuttumattoman herttajan maailman-katsomuksensa perusteella jätti vainaja ympäristöönsä muiston eheästä, sopuisuudesta luonteesta, joka aina herätti ehdotonta luottamusta ja kunnioitusta.

Vääriä rahoja yhä liikkeessä.

Vääriä rahoja on yhä edelleen liikkeessä Tampereellakin ja varsinkin sen ympäristössä maaseudulla, missä ihmiset eivät niin tarkkaan ole selvillä, mitkä rahat ovat oikeita, tällaisia eivät muuten niin helposti kykene eroittamaan väkennettyä rahaa. Niinpä sai joku päivä sitten muuan Ruoveden isäntä erään tamperelaisen teollisuuslaitoksen elintarveedustajalta väärän 500-markkanen maksuksi luovuttamistaan perunoista.

Silmät siis auki edelleen rahojen suhteen!

Suomen Punaisen Tähden hyväksi

myydään täällä Tampereen Teatterissa tänään saman asian kannattamiseksi toimeenpantavassa juhlaillamassa samoin tänään ilmestynyttä kirjailijaa Eero Alpin toimittamaa Suojeluskuntalaisen Lehteä, jonka sisältö on seuraava:

Isänmaa, kirj. K. Yösti Kaupola. — Jääkärit suojeluskuntatyön johtoon. Eikö eversti Sihvoo saataisi mukaan? Kirj. V. F. Ilmoni. — Palanen vapaussotamme alkuperästä, Pohjanmaan rata katkeaa, kirj. N. I. O. Rasmussen. — Suomen suojelijat, kirj. suojeluskunta-asian esittelijän, J. V. Liliuksen Porissa pitämän puheen sisältö. — Muistettava asia. — Suomen Punaisesta Tähtistä kannattamaan. — Uutisia. — Ilmoituksia.

koko omaisuus takavarikoimaan,

ja jathoja, Pietariin viedäkseen. Bolshevikitkin on kunninkin ankara: sellaisesta kaupasta saatetaan myydä ensi kerralla 100 rupl., toisella 1,000 rupl. ja kolmannella syyllisen

koko omaisuus takavarikoimaan,

jota paitsi ostajat tietysti menettävät ostoksensa. Kun kuitenkin perunoita täytyy koettaa myydä, siinä ne mätänävät pian käsissä, on usea saanut maksaa jo toisenkin sakkomäärän, ensimmäisestä puhumatta.

Korkein herra on köyhäin komitean komissaari. Köyhäin komitea on maaseudulla ylin hallintolaitos; se hoitaa kaikki kunnan asiat, jotapaitsi sillä on kontrollioikeus muuhinkin »viranomaisiin» näiden sekä toimeenpaneva valta kaikilla eri aloilla. Sen jäsenluokkaa ei ole tarkemmin määrätty, oikeastaan pitäisi siihen kuulua mies joka kylästä, suuremmista useampiakin, mutta joka kylä ei ole siihen valittu jäsentä, ei ole ollut sopivaa hulgaa, toiset kylät ovat koettaneet valita jonkun kunnollisemman talonpoian, vaan sellaiset taas eivät ole pysyneet koko toimessa.

Tuon monijäsenen komitean, tavallaan siis kunnan valtuuston, keskuudelta on sitten vielä erillaisia varten erotettuja toimeenpaneva komitea, jonka jäsenet jatkavat keskenään eri osastojen hoitoa: yhdelle kuuluu maantiet, toiselle koulut, kolman-

Runnallisvaalit maaseudulla.

Kunnanvaltuutetuiksi ja tilintarkastajiksi valittiin t.k. 4 päivänä toimitetuissa vaaleissa alla mainituissa kunnissa seuraavat henkilöt:

Längelmäki.

Runnanvaltuutetuiksi.

Vanhatalo, J. F., maanvilj., äänim. 67,000; Nikulainen, J. E., kanttori, äänim. 65,000; Lautala, Aug., maanvilj., äänim. 33,500; Pohjan, F. H., maanvilj., 32,500; Kallio, Rosa, rouva, 22,333; Salo, Janne, maanvilj., 21,666; Helander, J., maanvilj., 16,750; Parpola, J., maanvilj., 16,250; Pohjola, Alma, opett., 13,400; Toivonen, I., taloll. vävy, 13,000; Mattila, G. A., agron., 11,166; Tarkkala, J., maanvilj., 10,830; Vuorinen, Erkki, seppä, 9,571; Mikkola, Aug., maanvilj., 9,286; Lahtinen, Heikki, rakenn. mest., 8,375; Leppänen, E., maanvilj., 8,125; Eerola, Tuomas, maanvilj., 7,444; Häkkinen, Arttur, lohkok., 7,222; Yrjölä, Aug., maanvilj., 6,700; Sirkkala, E., maanvilj., 6,500; Naaralainen, E., maanvilj., 6,099.

Varamiehiksi:

Salomaa, Heikki, maanvilj., äänim. 5,909; Mikkola, Emil, maanvilj., 5,417; Alanen, Otto, maanv. poika, 5,000; Tuomisto, Janne, lohkok., 4,642; Vallenius, Kustaa, vuokr., 5,583; Alanne, V., maanvilj., 4,785; Mikkola, H., maanvilj., 5,153; Poukka, Akseli, maanvilj., 4,466.

Gilinfarkastajiksi.

Vanhatalo, J. F., maanvilj., äänim. 86,000; Mattila, Väinö I., maanvilj., 43,000; Mattila, S. O., maanvilj., 40,000; Meriluoto, Juuso, kansak. op., 28,666.

Varamiehiksi:

Kallio, K. K., pastori, äänim. 21,500; Lindfors, Onni, maanv. poika, 20,000; Lahtinen, Heikki, rakenn. mest., 17,200; Lehmusto, Väinö, nahkateht. poika, 14,333.

Messukylä.

Runnanvaltuutetuiksi.

Linna, Kustaa Emil, maanvilj., Takahuhti; Rekula, Antti, vuokr., Takahuhti; Uotila, Eemeli A., kansak. opett., Järvenvirta; Lampu, Oskari, maanvilj., Hirvenniemi; Turtola, Väinö, maanvilj., Messukylä; Mikkola, Kalle, maanvilj., Leinola, Lehtonen, Yrjö, maanvilj., poika, Takahuhti; Turtola, Lauri, maanvilj., Messukylä; Virtanen, Kalle, koneenkäytt., Takahuhti; Koskinen, Kyösti, kansak. opett., Aitolahdi; Kirjavainen, Juho, maanvilj., Takahuhti; Ruokonen, Kustaa, maanvilj., Hirvenniemi; Penttilä, Juho, maanvilj., Messukylä; Holma, Laine, kellos., Järvenvirta; Muotila, Kustaa, maanvilj., poika, Messukylä; Turtonen, Antti, Jalmari, maanvilj., Messukylä; Martelius, Kalle, kantt., Vehmainen; Finni, Kalle, maanvilj., Takahuhti; Kunnas, Juho, pienvilj., Messukylä; Peukunen, Emil, maanvilj., Aitonniemi; Niemi, Vihtori, palstatil., Vehmainen.

Kunnanvaltuutettujen varamiehiä:

Syväne, Kalle, maanvilj., Takahuhti; Huikas, Aleks, mäkitalup., Kirkonkylä; Koiso, Kaarlo, Erland, kauvo., Järvenvirta; Veräväinen, Hannes, maanvilj., poika, Hallila; Keskuoja, Kalle, torpp., Hatampää; Salonen, Matti, lohkokotil., Nurmio; Hankkio, Juho, hevoss., Kirkonkylä.

Gilinfarkastajiksi:

Suomala, Jukka, kaup., Vehmainen; Alhonen, Mikko, kirjuri, Hatampää; Vanamo, Juho, kaupanhöy., Kirkonkylä; Lehto, Alfred, kansak. opett., Vehmainen.

Tilintarkastajain varamiehiä:

Reinola, O. H., agr., Messukylä; Suomala, Kustaa A., maanvilj., Takahuhti; Vaarasalo, Arvo, kauppa-ap., Messukylä; Penttilä, Kalle (nuor.), maanvilj., Messukylä.

Ikaalinen.

Runnanvaltuutetuiksi.

Kaarlo Sparfven, nimismies, kauppa; Vilho Stenroos, insinööri, kauppa; Vihtori Talonen, maanvilj., Vatsiainen; Frans Salava, maanvilj., Jylä; Hilda Niinikoski, opett., Kilvakkala; Eino Heiskala, kaup., poika, Luhalahti; Arvi Kohonen, kansak. opett., Tevanemi; K. Viinanäki, pientilä, Tevanemi; Edvard Rantanen, asioits.,

kauppa; F. H. Tuuri, maanvilj., Kurkela; Isak Markkola, maanvilj., Kovelahdi; I. Aalto, kirvesm., Kallionkylä; M. V. Vira, maanvilj., Viljala; K. F. Valli, puus., kauppa; Toivo Niska, maanvilj., Tevanemi; Aleks Orhanen, maanvilj., Höytölä; Kustaa Silén, kivist., Ikaalinen; Juho Yliniemi, maanvilj., Vähäröyhiö; Svante Hirvijoki, maanvilj., Isoröyhiö; Helmi Ronimus, opett., kauppa; Juho

Toimeenpanevan komitean puheenjohtaja oli heillä ollut yhtä oivallinen kuin itse komissaarinkin, vaikka olikin suomalainen. Eräpäkin kerran oli otettu kiinni kolme sakkimiestä, kullakin perunapussit selässä. Pantin teistyt toimeen ankara tutkinto, mistä perunat oli ostettu, ja mies-pahat kuljettivat tutkijansa — komitean puheenjohtajan taloon. Perunat kyllä otettiin raukoita pois, mutta puheenjohtaja jäi sentään sakkottamatta.

Eljintänpöytä käy maaseudulla yhä tuntuvaanakin. Köyhäin komiteat ottavat, mistä saavat ja jakavat »köyhälistölle». Toisin paikoin on kaikkialla ymmärrys, josta joku »profetaari» asettunut sijalle. Niinpä isännöi Toksovan Mäntysaarella eräissä varakkaissa talossa kuuhiha murhamies

Kaljunen

aivan kuin kotonaan isännän ollessa pakomatalla Viipurissa. Toisinaan taas pannaan toimeen varsinaisia ryöstöretkiä, etenkin Pietariin lähkyin, niin että kylälaisten on täytynyt miesvoimalla torjua matruusien ja pama-kartiasten hyökkäyksiä. Mitään omaisuutta tai hengen turvaa ei ole olemassa, ja yhä suurempi kurjuus on edessä, kun suuri osa peitoja on jäänyt viljelemättä.

Boman, suutari, Vatula; J. K. Koivisto, maanvilj., Riitälä; Frans Vilppo, maanvilj., Riitälä; Juho Nisula, maanvilj., Juhnimäki; Otto Rantavaara, kirjuri, satoja, Kalma; Aleks Hallia, maanvilj., Karttu; Emmi Kontti, emäntä, Luhalahti; J. Ylioja, maanvilj., Isoröyhiö; Fanni Siurunen, emäntä, Haapimaa; Rakel Lyyli, emäntä, Lyylikälä.

Varalle:

Juuse Tamminen, kansak. opettaja, Ikaalinen; Y. W. Kauppila, maanvilj., Karttu; Väinö Isotalo, maanvilj., Sikuri; Kalle Ahlola, maanvilj., Sirkkila; F. O. Heikkilä, kansak. opett., Kovel-

Rangasala.

Runnanvaltuutetuiksi:

Pastola, K. F., opett., Keso, äänim.: 379,00; Helminen, K., puuseppä, Tarpila 189,00; Aakkula, K. A., maanvilj., Herttuala 153,00; Nummea, Heikki, kirkvesmies, Keso 126,33; Lindgren, Edvard, työnjoht., Tiiala 94,75; Riimimäki, Heikki, maanvilj., Vehoniemi 76,50; Lehto, Oskar, palstat., Lempola 75,80; Saikku, Rufus, kansak. tarkast., Turtola 69,50; Parpola, Vilho, köyh. esimies, Riku 66,50; Siimes, A., räätäli, Sorola 63,17; Järvinen, Ivar, lohkok., Leipi 54,14; Meurman, Jalmari, kunnallism., Liukisala 51,00; Helin, Alma, siittäjä, Herttuala 47,37; Joutsiniemi, Ilmari, kunnallism., esimies, Joutsiniemi 46,33; Saikku, Hanna, maist., Turtola 44,33; Haavisto, Juho, palstat., Haavisto 42,11; Niemioja, Fanny, opettaja, Raikku 38,25; Leino, Kustaa, ajuri, Herttuala 37,00; Kärjenkoski, Emil, työnjoht., Herttuala 34,75; Kuusisto, Juho, seppä, Lihasala 34,45; Helin, Oskar, opettaja, Haviseva 33,25; Kerppola, Edvard, maanvilj., Kerppola 30,60; Sammalisto, Hilma, talonemäntä, Samma 27,80.

Varajäseniksi:

Kaivanto, Ida, ompelijat., Tiiala, äänim.: 31,58; Kataja, Kalle, pikkut., Haapaniemi 29,15; Eloranta, Heikki, pikkut., Hyppäriä 27,07; Syväne, K., postinkulj., Kuru 25,26; Kortehisto, Edvard, kelloseppä, Herttuala 23,66; Antton, suutari, Väikky 25,5; Saarinen, Juho, maanvilj., Tiiala 21,25; Tulenheimo, Martti, insin., Tarpila 23,17; Välimaa, Heikki, torppari, Liukisala 19,26; Laaksonen, Selim, rak. mest., Herttuala 26,60.

Eräjärvellä

saivat valtuutettujen vaalissa porvarilliset läpi 9 ehdokasta ja sosialistit 6. Ääniä saivat: Jussila, Simo, taloll. 202; Lehmus, Juho, räätäli 148; Kauppi, J. L., taloll. 101; Lehtinen, Joonas, työm. 74; Palmroth, Ot-

Kaikki suuremmat tilat ovat »kansallistutetu», maat on riistetty ei vain tilanomistajilta, vaan myöskin paimilolta, jopa varakkaammilta talollisiltakin, ja sato korjattu »köyhien» talteen. Ensimmäisestä alkaen astuu voimaan määräys, ettei kukaan enää saa olla yksityistä maanomistajia, vaan on kaikki

maa oleva yhteinen

ja kommunisistisesti viljeltävä. Toivottavasti silloin eivät sentään bolshevikit enää ole määräämässä, joten tuo hedän maa-asetuksensa, kuten moni muukin, jää kuolleenasyntyneeksi. Omaisuuden tasajako on pyritään kaikin tavoin ja uusia »dekreettejä» tulvi lakkauttamaan, Uusimpia asetuksia on se, ettei missään talossa saa olla enempää kuin ja silloinkin on vain talon oma väki olettava lukuun, ei mitään syrjäisiä eikä palvelusväkeä. Toimen direktiitit säätää taas; ettei

palvelusväkeä saa ollenkaan pitää,

talon työt ovat kaikki talonväen käsensä suorittavat. Muita samantaisia huutuksia, jotka tekevät talonpojan elämän mahdottomaksi, seuraa tietysti perästä, niin että jollei muualta apua tule, ovat kohtaa kaikki, sekä »köyhälistö» että »burshuile» — niinhin luetaan nyt vakavaisemmat talonpojatkin — huutavassa hukas-sa.

lahti; W. Hiekkä, maanvilj., Sammi; Lempi Lehtonen, neiti, kauppa; Isak Jokilaara, maanvilj., Kovelahdi; Kalle Kontti, maanvilj., Luhalahti.

Gilinfarkastajiksi

Edvard Salmio, nahkuri, kauppa; Einari Antero, opett., kauppa; J. W. Tuomijoki, konstaap., Kalma; J. F. Turenus, kaup. Ikaalinen.

Varalle:

J. F. Saarioinen, ruununvouti, kauppa; Sofia L. Enbom, opettaja, Ikaalinen; Ida Eränen, neiti, kauppa; Heikki Silén, rakennusmest., kauppa.

Gilinfarkastajiksi:

Ylistö, Robert, kanttori, Herttuala; Parvela, Ida, konttoristi, Tarpila; Allen, Oskar, apteekk., Herttuala; Kallio, Väinö, opett., Lempola.

Varalle:

Tarpila, Eino, opett., Joutsiniemi 29,20; Helin, K. F., opett., Haviseva 24,33; Adlin, Karl, kaup., Joutsiniemi 20,85; Heino, Kalle, kirjakauppa, Sorola 18,25.

Äänestys eri äänestysalueissa jakaantui seuraavasti:

Kunnanvaltuutettujen vaalissa:

Kirkonkylä: vaalilippujen lukumäärä 246, niistä listaa I 68, II 22, III 26, IV 98, V 30. Hyljättyjä oli 2.

Haviseva: vaalilippujen lukumäärä 69, niistä listaa I 2, II 51, III 3, IV 10, V 3.

Tiiala: vaalilippuja 34, niistä listaa I 7, II 32, III 10, IV 77, V 8.

Huutijärvi: vaalilippuja 189, niistä listaa I 27, II 9, III 46, IV 90, V 16. Hyljättyjä 1.

Raiku: vaalilippuja 94, niistä listaa I 6, II 12, III 39, IV 35, V 1. Hyljättyjä 1.

Haapaniemi: vaalilippuja 61, niistä listaa I 3, II 3, III 21, IV 29, V 4. Hyljättyjä 1.

Lempola: vaalilippuja 87, niistä listaa I 26, II 4, III 8, IV 40, V 9.

Yhteensä: vaalilippujen lukumäärä 880, niistä äämiä listalle I 139, II 133, III 153, IV 379, V 71. Hyljättyjä lippuja oli 5.

Tilintarkastajien vaalissa:

Kirkonkylä: vaalilippuja 23, hyväksytty 18, hyljätty 5; Haviseva: 22, 20, 2; Kautila: 10, 9, 1; Huutijärvi: 10, 9, 1; Raiku: 10, 10, 1; Haapaniemi: 50, 42, 8; Yhteensä: 164, 146, 18.

Kunnanvaltuutettujen vaalissa listat I, 2 ja 3 muodostivat vaaliliiton, samoin listat 4 ja 5.

Eräjärvellä

to, kapt. 67,33; Jokela, Kustaa, taloll. 50,5; Kuivanen, Emanuel, kivit. 49,33; Katila, Robert, taloll. 40,4; Kiltti, Simo, torpp. 37; Kärki, Juho, taloll. 33,67; Mäkinen, Jaakko, puuseppä 29,6; Toivonen, Tuure, agr. 28,86; Mark-

Pakolaisisännät näyttivät sitä paitsi tuumivan, että vaino nykyään on enemmän suunnattu juuri suomalaisia talonpoikia vastaan: ne olivat liian jorjot, liian uppinkaisia tottelemaan bolshevikierrojen käsikyä, mitä piti siis kuritettaman. Sitä paitsi näitä voitiin vielä jorjokin saada, wendäläisiä ei enää ollut senkään vertaa, sen vuoksi vainotaankin heitä enemmän. Varsinkin oli tilanne tukala Pohjois-Inkerissä,

missä väestö on miltei läpeensä suomalaista, sillä Suomen rajan sukkemisen takia on rajantakaisiin suomalaiskyihin kertynyt kaikenlaisia sakkia, bolshevikkeja sekä Suomen punikkeja, joita rajasotku estää p'demmälle pääsemästä. Ne melastelevat mielen määrin rajapöytäjä, jonka uudeksi useimmat pakolaiset olivatkin sieltä peräisin.

Apea oli siis miedäla kotoista kurjuutta muistella. Apu oli tarpeen, vieläpä kireellinen; mutta mistä sitä saada?

Inkeriläisen karjalaisuus ei kuitenkaan anna mielensä kaunalla masennuksissa. Keskinäisissä juttelissa sa haastuivat hetken huolet, lämpöiset puheet, alettiin taas toivoa, kun kuultiin hokkailsevia sanoja, Entäpä jos lähtölaisvallat joutuvat auttamaan, tai ehättää avuksi emä-Suomi? Silloin palataan taas köyhempiin ja pystytetään uudelleen hävitetty suomalaisen lieri ikivanhalla suomalaisella maaperällä.

Kristiania, jouluk. 5 p:nä.
(SEUR) Washingtonista ilmoitetaan
että presidentti Wilson matkusti Hel-
sinkiin tiistai-iltaan matkustaakseen kes-
ki-afrikana George Washingtonilla
Eurooppaan.

Neuvosto-Venäjä hädässä.

Neuvostohallitus vetoo ympärysvallan joukkoihin, pannen vastalauseen sen alueelle tunkeutumisensa johdosta ja ilmoittaa olevansa valmis rauhaan.

Moskova, jouluk. 3 p:nä. (ISUT) Neuvostohallitus on lähettänyt Englannin, Ranskan ja Amerikan joukoille seuraavan kopinäsanan:

Venäjän sosialistisen neuvostotasavallan hallitus, jonka kautta suuret työvätekevät joukot, työläiset ja talonpojat hallitsevat itse itseään ja joka on työvätekevän ja tuottavan kansanluokan pyrkimyksen edustajana itsehallinnon saavuttamiseksi, on saanut tietää, että Englannin laivasto lähestyy Venäjän rannikkoa Itämeren puolelta, että yllämainittujen valtain sotalaivat ovat lähteneet Krimin ja Ukrainan satamiin sekä että samoin valtain joukot jo ovat kulkeneet Bessarabian rajan yli. Venäjän sosialistinen neuvostotasavalta ei ole koskaan uhannut tai yrittänyt hyökätä ympärysiiton maihin, vaan on ainoastaan tahtonut saada olla rauhassa, edistää omaa kehitystään niiden suuntaviivojen mukaan, jotka Venäjän kansa on itselleen asettanut. Venäjän kansa on pyrkinyt ainoastaan sanoja ja esikuvien vaikuttamaan työvätekeviin veljiinsä. Niissa maissa eikä ole ollenkaan halunnut sekaantua suurten sotilasvaltain väliseen maailmansotaan, Venäjän antamatta siihen aiheita tai ilman mitään muutakaan syytä ovat mainittujen valtain armeijot viime kesänä hyökänneet Venäjän sosialistisen tasavallan rajain yli, miehittäneet kaupunkia ja kyliä, hävittäneet maatamme ja surmanneet sen parhaita poikia sekä kottanneet tunkeutua Venäjän sydämeen murskatakseen Venäjän itsenäisyyden ja tukahuttaakseen työvätekeviin joukkojen vapautta sen puolustajain vereen. Ympärysiiton joukot ovat marssineet kaukaiseen itään tukeakseen tshekkoslovakkeja ja vastavallankumouksellisia joukkoja näiden toimeenpannessa työläisten ja talonpoikain joukkomurhia. Englantilaiset ja ranskalaiset upseerit ovat olleet kaikkien vapautta vastaan suunnattujen liikkeiden johtavana sieluna sekä osottaneet olevansa neuvostohallitusta vastaan kohdistetun maailmalaisen salaliiton alkuunpanijoina. Kaikkien näiden työvätekeviin joukkojen vapautta ja henkeä sekä sosialistisen neuvostotasavallan hallitusta vastaan suunnattujen joukkojen vapautta, pannen vastalauseen sen alueelle tunkeutumisensa johdosta ja ilmoittaa olevansa valmis rauhaan.

nattujen toimenpiteitten jälkeen nämä samat ympärysvallat kutovat nyt verkkonsa aina rauhallisena pysyneen Venäjän tasavallan ympäri, joka ei ajattelekaan hyökätä ketään vastaan, vaan tahtoo ainoastaan puolustaa itseään muiden päällekkarkauksilta. Ympärysiiton liikkeet ovat hämäärän peitossa. He ovat selittäneet, että heidän asetetut joukkonsa tulevat niillä alueilla, jotka ovat olleet saksalaisten joukkojen miehittämiä, ylläpitämään samaa sosiaalista järjestystä, mikä siellä on vallinnut saksalaisten aseiden turvissa. Ympärysiiton aseelliset joukot tulevat näille alueille suurten kansanjoukkojen vihollisina, tukeakseen riistäjiä ja ylläpitämään vanhaa sosiaalista järjestelmää, jonka kansa heidän omassa maissaan tahtoo syöstä kumoon. Ympärysiiton maiden vastuunalaisten valtiomiesten lausunnot osottavat, että nämä vallat hautovat mielessään laajoja suunnitelmia ryhtyäkseen suoranaisiin hyökkäyksiin ympärysiiton Venäjän työvätekeviin joukkojen itsenäisyyttä ja vapautta vastaan. Venäjän työmiehen ja talonpoikaisyhteiskunta on kutsunut kansan nuorisoon sosialistisen tasavallan lipun ympärille puolustamaan sitä verellään. Sillä hetkellä, jolloin ympärysiiton armeijot kulkevat sen maan rajain yli ja ympärysiiton merivoimat lähestyvät sen maan rannikkoita, joka aikaisemmin oli Venäjän keisarikunta, patee Venäjän sosialistisen neuvostotasavallan hallitus ympärysiiton maiden suurten kansanjoukkojen, niiden sota- ja merimiesten sekä koko maailman työläisveljien edessä vastalauseen tätä päällehyökkäystä vastaan, tätä väkivallan tekoa ja raakaa loukkausta vastaan ja tätä toisen maan sosiaalisen elämän murskamista vastaan. Venäjän tasavalta on tarjonnut ympärysiitolle rauhaa, mutta tämän hallitukset eivät ole vastanneet meidän tarjoukseemme. Venäjän sosialistinen neuvostotasavalta on nyt, kuten ennenkin, valmis solmimaan rauhan. Vastuu uudesta verenvuodattuksesta kohtaa niitä, jotka hyökkäivät rajojamme vastaan ylläpitääkseen sorto- ja väkivaltaa vallatuilla alueilla.

Ympärysvallat aikovat Berliniin?

Berlini, jouluk. 3 p:nä (ISUT) Vorwärts julkaisee Baselista saapuneen tiedon, että Yhdysvaltain luotettavien piirien antamain ilmoitusten mukaan ympärysvallat aikovat kulkea riemusaatossa Berliniin.

Surkin peittymys.

Berlini, jouluk. 4 p:nä. Konstantinopolista ilmoitetaan, että tunkeutuneen sanomalehdistö pitiä tanpeettoman ankarana toimenpiteenä sitä seikkua, että liittolaisjoukot miehittävät pääkaupungin. Yleisen mielipiteen mukaan ei Turkin hallitus olisi alkanut johtaa aselepo- ja rauhanneuvotteluja, jos sen sisäisyydestä olisi ollut täysin selvillä, joukkojen maahin tunkeutuminen ja maajoittaminen voipahtua ainoastaan Turkin hallituksen suostumuksesta. Turkei on tosin voitetu, mutta se ei ole raukkamaisesti alistunut.

Sigurd Myller kuollut.

Kööpenhamina, jouluk. 3 p:nä. (ISUT) Ranskalainen taidehistorioitsija Sigurd Myller kuoli viime yönä 74 vuoden ikäisenä.

Eni. heisari Wilhelm.

Ympärysvallat vaativat yhä hänen luovuttamistaan.

Lontoo, jouluk. 3 p:nä. (ISUT) Reuter ilmoittaa, että entisen keisari Wilhelmin edesvastuuseen saattamista koskevat määräykset ovat ilmeisesti vaalin tärkeimpiä kysymyksiä. Kerrotaan, että sotakabinetin käsitellessä asiaa viime päivinä sekä päättäneen seuraavaa: 1) Ympärysvallat hallitukset ovat oikeutetut vaatimaan keisari Wilhelmin luovuttamista Hollannilta; 2) Suurbritannian hallitus on valmis ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin saadakseen varmuutta hänen luovuttamisestaan; sekä 3) niin pian kuin keisari on luovutettu saatetaan hänet oikeuteen vastaamaan ihmiskuntaa vastaan tekemistään rikoksista. Ministeristö ei tahdo ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin, ennenkuin se on neuvotellut asiassa ympärysvallain hallitusten kanssa. Ranskan ja Italian hallitusten yhtymistä tähän ei voida epäillä. Toivotaan, että kysymys otetaan käsiteltäväksi niissä neuvotteluissa, jotka alkavat tänään Downing streetillä Clemenceau, Fochin, Orlandon ja Sonninin ottaessa osaa. Neuvottelut kestävät pari kolme päivää. Päitisi että niissä valmistetaan Parisissa ensi vuoden loppia pidettävä

suuria neuvotteluja, on niillä sotilaallisenkin tarkoitus, sillä ympärysvallain pääministerit ovat halukkaat saamaan selonteon siitä, miten saksalaiset ovat täyttäneet aselevon ehdot ja ennen kaikkea tahtovat he tietää, missä on ilmaantunut vaikeuksia, joihin on syytä kiinnittää huomiota.

Lontoo, jouluk. 3 p:nä (ISUT) Kruununviskaali ilmoittaa, että sotakabinetti ja siirtomaiden edustajat ovat yksimielisesti päättäneet vaatia Hollantia luovuttamaan entisen keisarin.

Lontoo, jouluk. 4 p:nä (ISUT) Keisari Wilhelmin luovuttamiseen nähden ei aiota ryhtyä mihinkään toimenpiteeseen ennenkuin Amerikan hallitus on käsitellyt kysymystä.

Eräs vaalimus.

Parisi vaatii v. 1870 Saksalle maksamia rahoja takaisin.

Parisi, jouluk. 2 p:nä. (ISUT) Parisin kunnallineuvosto on hyväksynyt päätöslauselman, jossa huomautetaan, että Parisin täytyi maksaa Saksalle v. 1870 200 miljoonaa frangia ja aneeta kaupungin asianomaisille viranomaisille tehtäväksi vaatia Saksalta takaisin tämä määrä korkoineen.

Aselepoehdotojen täyttäminen.

Aselepoa pitennetään.

Rauhankonferenssi tammikuussa Pariisiin.

Lontoo, jouluk. 4 p:nä. (ISUT) Ympärysvallain konferenssi on käsitellyt aselepoa, joka mahdollisesti pidennetään.

Rauhankonferenssi pidetään Parisissa ja kokoontuu se tammikuun lopulla.

Belgialaiset Aachenissa ja Jyllichissä.

Heidän röyhkeytensä ja ankaruutensa vallan tavaton.

Berlini, jouluk. 3 p:nä. (ISUT) Aachenista ja Jyllichistä, jotka jo ovat belgialaisten joukkojen miehittämiä, saapuneet tiedot osottavat, kuinka belgialaiset soveltuvat valtausaiketaissa. Kaikkialla näissä kaupungeissa on levitetty rannak- ja saksankielisiä julistuksia, joiden mukaan kaikkinaisen katuliikenne on toistaiseksi kielletty klo 7 ip.—5 ap. Belgian aikaa. Kahvilat, teatterit, j. n. e. ovat toistaiseksi suljetut. Henkilöiden ja tavaran kuljetus kaupungeissa on kielletty paitsi raitiovaunuissa. Kaikki kansankokoukset kaduilla ovat kielletyt ja tullaan ne tarvittaessa hajottamaan asevoimin.

Jouluk. 1 p:n edell. iltana täytyi luovuttaa kaikki asett. Kotitarkastuksia voidaan toimeenpanna koska ja missä tahansa. Kaupungin asukkaitten, jotka kohtaavat kadulla englantilaisen upseerin, täytyy poistua jalkakäytävältä ja paljastaa päänsä. Eräältä Nieuwe Rotterdamsche Courantin kirjjeenvaihtajalta tempasi kaksi belgialaista upseeria takin päästä, vaikkakin hän on hollantilainen. Toisilta henkilöiltä on lyöty lakki päästä ratsupäiskällä. Sanomalehtiä ja muita painotuotteita ei saa julkaisa tai myydä muutoin kuin edelläkävyn tarkastuksen jälkeen. Ei kukaan saa tulla kaupungin alueelle eikä lähteä sieltä pois. Klo 4 ip.—8 ap. täytyy jokaisen talon pohjakerroksen olla valaistu. Näiden määräysten laiminlyömisestä ammutaan muutta tuhkia. Pakkoveroja tullaan maksamaan. Aachenin raatihuoneessa täytyy aina olla panttina 10 henkilöä, joiden sijaan joka 24 tunnin kuluttua tulee 10 uutta.

Amerikan työväen laistelu bolshevikijä vastaan.

New-York, jouluk. 3 p. (ISUT) Amerikan työväen demokraattinen liitto, jota suunnittelee laajaa sotaretkiä bolshevikijä vastaan, on kutsunut ensi joulukuun 11 p:nä kokoukseen, jossa tulee esittymään uusia huomattavia puhujia.

Hallituspula Espanjassa.

Madrid, jouluk. 4 p:nä. (ISUT) Hallitus on eronnut. Rungas on kutsunut Romanonejin luokseen. Siunotetaan jännä hallituspulaan olevan mielipiteiden eroavaisuuden Ratalonian tyhjyydestä.

Gietoja Virosta.

Taistelu, jossa bolsh-vikit hävinneet.

Tallinna, jouluk. 5 p:nä. (ISUT) Eilen oli ankara taistelu Baivaran aseman edustalla virolaisten ja bolshevikien välillä. Taistelu jatkui koko päivän ja viime yön. Kilvaan konekivääritulen jälkeen onnistui virolaisten tää ammuna ajkajsin karkkottaa bolsh-vikit asemastaan ja saada haltuunsa Baivaran asema.

Tallinna, jouluk. 5 p:nä. (ISUT) Yleisesikunta ilmoittaa, että yö on kulunut rauhallisesti. Aamulla saapui 2 punaisten miinalaivaa Sillamägin edustalle ja pommittavat ne Sillamägea ja Vaivaraa. Maihin ei ole noustu.

Wastavallankumousliike Etelä-Wenäjällä.

Wenäjän neuvostohallituksen toimeenpanneen keskuskomitean "Jäseniä" kerrotaan:

Suontenomaisten luvun Etelä-Wenäjän vastavallankumouksen toiminnasta tarjoo asen Zetaterinodarisia pidetty alueneuvoston kokous, jonka ympärille on järjestäytynyt venäläisten vastavallankumouksellinen liite englantilais-amerikalaisen imperialismin tutemana.

Denikin, joka puheellaan teki suurimman vaikutuksen, ilmoitti että vapaaehtoinen armeija, joka tiettyllä ehdoilla on taannut itselleen liittolaisten pääoman kannattajien, ajetaan lähimäädji tehtäväkseen Wenäjän vapautuksen. "Tätä vaatii velvollisuus synnyinmaata kohtaan sekä klubin alueen luonantajet edut", lausui valto-armeijan ylivoimantia. Hän ajeti eteläisten armeijojen menestyksen "kunnollisen upseeriston" lauluun, kokonaan waiteen fitti, mikä oia menestyksestä etelässä on luettava jalkalajien imperialismin ansiojfi. Tulevaista rauhankonferenssistä puheesta lausui Denikin: "Kuka edustaa Wenäjää rauhankonferenssijä? Wenäjää ei wät tule edustamaan ne, jotka kavaltaen ovat fitti luopuneet, vaan ne, jotka laavat aikaan yffimielisen hallituksen ja yffimielisen ajetoiman. Wapaaehtoinen armeijan tehtävä on tällaisen voiman aikaanajaminen. Wapaaehtojella armeijalla ei ole waltamouksellijia päämääriä, — lausui Denikin — fe kottottaa korkeimilleen juurvaltaisen Wenäjän kolminväreisen lipun. Tällä tiellä yhyvät täydellisesti Donin, Krimin, Terin ja Orenburgin lajallain fella Tafa-fasplan hallitukset ja mahdollinen on yffimielinen Orijain fella Ukrainanin fansa.

Denikin moitti ankarasti Ujan direktiota, ilmoittaen, että vapaaehtoisella armeijalla ei ole mitään fyttä tunnustaa Ujan hallitusta yleisvenäläisellä hallituksella jo fittäin fyttä, että Ujan hallitus pitää itteään wostunolajisena perustamalle fokukselle, johon kuuluu puolelfi anaristifia ainefja ja joka ei nauti arwonantoa maasja. Denikinillä on toinen waltiovalan ihanne, fellaaner, jolla on "yhtenäinen rintama ja yhtenäinen fomento" ja joka on "wastunolainen Wenäjän lausalle tulewon plimman walan perjoonasja".

Tämä Denikinin pitämä temwoli-lainen puhe, lausui "Jäseniä", fittä fumaasji toifenlaifiafin hyvin arwofalta tunnustufja. Denikin ei esim. falamut neuvostofia. etä Kubania, Donia ja Ukrainaa uffaawa. Hän fetoitti luopumaan finastefiafista, riidoista ja fäytämään fäitfi woiwot taisteluun bolshewismia wastaan, jofa on mufereitawaa. Taistelu ei ole lähessään päättymä, anfarin ja laufien ottelu on edessä. Denikin huomautti bolshewismia tartumasta ja pyysfi, ettei ainta armeijaan fittä päästetäitfi.

Yhdysvaltain laivasfo.

New-York, jouluk. 3 p:nä. (ISUT) Schwab on jättänyt erohamefien laiwastopäällifin wirosta. Ero aiheutuu pääajallifefi fittä, että niintäfuttu laiwastoforparafionin perustamifien fäutta tulee fofonaan uufi järifefelmä fäytäntöön Yffiywalfain laiwastofia. Laiwastoforparafionin suunnittele 13 miljoonan tonnin rafentamifia lähimmässä tulewajfuudefja. Laiwaston rafennus tullaan famalla myös muuttamaan fofan aifafifella famalla rauhan aifafifelle famalle.

Unkarista.

Uusi ministeristö. — Uudet waalit.

Budapest, jouluk. 3 p. (ISUT) Uusi ministeristö on muodostettu. Pääministerinä tulee olemaan ferraali Cuanda. Parlamentti on fäjoitettu. Uudet waalit toimitetaan eimen pittää.

Unkarin fuhde entifin liittolafifin.

Wien, jouluk. 4 p:nä. (ISUT) Wiener Allgemeine Zeitungille ilmoitetaan Budapestista, että Unkaritulee fätfäfsemaan fufteenja entifin liittolafifin. Unkarin hallitus on fäntähdyn päättämät fofetiaimmin pyytää Saffan pääfonsufia poistumaan maasta.

Belgian teollisuuden vahingot 6 1/2 miljardia frangia.

Parisi, jouluk. 4 p:nä. (ISUT) Brüsselistä ilmoitetaan, että Belgian teollisuuskomitean toimeenpanema enfimäinen tuttfimus sen wahingon johdosta, jofa fofatofmet ovat aiheuttaneet Belgian teollifjuufelle, warfintin pois fufettamafia fofneita, työwälineitä ja raafafineita, fofottaa, että wahingo noufee nfi 6,5 miljardin frangin.

Eri aloilta.

Ruotsalaisen Åslundin miljoonahuijausjuttu.

"Maailma laffoo fuffa petefykfi."

Viime päiwinä on julaistu sähkösanomafia, jofa ovat kertoneet ruotsinmaalaisen konsulin Henrik Åslundin Södertälgeässä tapahtuneesta itsemurhasta ja sen yhteydessä paljastuneista miljoonahuijauksista. Tästä tragediasta, joka on viime aikojen suurimpia huijausjuttuja, sopinee kertoa vähän laajemmaltakin.

Åslund oli ennen kuolemaansa laatinut luettelon velkojistaan.

Heti kun Åslund oli ampunut itsensä kerrotussa Södertälgen hotellissa, hälyytettiin paikalle poliisi, joka toimeenpani hänen hallussaan olleessa huoneessa perinpohjaisen tarkastuksen. Minikäämasta kuolemansyytä selvitävää kirjettä taikka muuta paperia ei löydetty. Lopuksi tavattiin kuitenkin joukko papereita, joista yhdestä keksittiin hänen velkojainsa luettelo. Tämän Åslund oli nähtävästi laatinut vähän ennen kuolemaansa.

Luettelossa oli mainittu suuri joukko henkilöitä, joilta Åslund oli saanut rahoja. Myöskin oli mainittu kunkin henkilön antama summa. Muistiin oli myöskin merkitty, miten paljon Åslund oli kullekin suorittanut saamisrahoista takaisin. Paperin mukaan hän on kantanut rahoja 4 1/2 miljoonaa. Takaisin hän oli suorittanut niin paljon, että erotus teki 1,300,000 kruunun vaiheilla. Kuitenkaan ei vielä tiedä, sisältyykö koko vajaus tähän summaan.

Åslund oli maksanut hänelle luotetuista rahista korkoa 10 prosenttia kuukaudessa.

Liiketoimensa, jotka johtivat tähän romahdukseen, oli Henrik Åslund aloittanut v. 1916 keski-vaikkeilla. Aluksi oli kyseessä valutan osto ja myynti, etupäässä ruplien. Mutta tämän lisäksi hän oli keinotellut erilaisilla tavaroilla, kuten viljalla, silavalla ja muilla elintarvikkeilla ja metalleilla. Viime aikoina kerrotaan hänen keinotelleen myöskin arvopape-

Saksan pääkonsuli vangittu Lembergissä.

Berlini, jouluk. 4 p. (ISUT) Warjowan sanomalehtien tietojen mukaan ovat Puolan fofilaswiranomafet wanginneet Lembergissä olewan Saffan pääfonsulin, hra von Geizingen. Mitäli feroitetaan, on wangiifminen tapahtunut sen wuofji, että pääfonsulaatfja toimitteufia fofitafasufesja on fofdetu rasfätfäwä todfstusfappaleita. Edelfeen wäitetään, että pääfonsuli on ollut yffimiefisjä ufafinalaisten wiranomafien fansa puotelaifia wastaan.

Sodasta härsineet juutalaiset.

Washington, jouluk. 3 p:nä. (ISUT) Felix Warburg on ilmoittanut lahjoittawansa 5 milj. dollar. juutalifen awustufien fofetiafien juutalaisten awustamifefi sen johdosta, että he näillä alueilla ovat menettäneet juurimman ofan omaifjuufestaan.

Maksim Gorki.

Berlini, jouluk. 4 p. (ISUT) Wenäjän fofetiafonomatofiston tiedonannon mukaan on Maksim Gorki fäntähtynyt fofa maailman puolen manifestilla, jofa hän patee jufan wastafalufen ympärysiiton Wenäjän fiffäfin afiofijn fäfaantufista wastaan.

Sotilaiden joululohjat.

Suomen fofawden hywätfi otetaan joululohjofa wastaan Yffijärwen pappilassa viimeistään joulufun 16 p:nä. Terwetufefia joululohjofa on fätfäfinä fuffa ja waatefuf fettä ompelutapeta.

Eni aloilta.

Ruotsalaisen Åslundin miljoonahuijausjuttu.

"Maailma laffoo fuffa petefykfi."

Viime päiwinä on julaistu sähkösanomafia, jofa ovat kertoneet ruotsinmaalaisen konsulin Henrik Åslundin Södertälgeässä tapahtuneesta itsemurhasta ja sen yhteydessä paljastuneista miljoonahuijauksista. Tästä tragediasta, joka on viime aikojen suurimpia huijausjuttuja, sopinee kertoa vähän laajemmaltakin.

Åslund oli ennen kuolemaansa laatinut luettelon velkojistaan.

Heti kun Åslund oli ampunut itsensä kerrotussa Södertälgen hotellissa, hälyytettiin paikalle poliisi, joka toimeenpani hänen hallussaan olleessa huoneessa perinpohjaisen tarkastuksen. Minikäämasta kuolemansyytä selvitävää kirjettä taikka muuta paperia ei löydetty. Lopuksi tavattiin kuitenkin joukko papereita, joista yhdestä keksittiin hänen velkojainsa luettelo. Tämän Åslund oli nähtävästi laatinut vähän ennen kuolemaansa.

Luettelossa oli mainittu suuri joukko henkilöitä, joilta Åslund oli saanut rahoja. Myöskin oli mainittu kunkin henkilön antama summa. Muistiin oli myöskin merkitty, miten paljon Åslund oli kullekin suorittanut saamisrahoista takaisin. Paperin mukaan hän on kantanut rahoja 4 1/2 miljoonaa. Takaisin hän oli suorittanut niin paljon, että erotus teki 1,300,000 kruunun vaiheilla. Kuitenkaan ei vielä tiedä, sisältyykö koko vajaus tähän summaan.

Åslund oli maksanut hänelle luotetuista rahista korkoa 10 prosenttia kuukaudessa.

Liiketoimensa, jotka johtivat tähän romahdukseen, oli Henrik Åslund aloittanut v. 1916 keski-vaikkeilla. Aluksi oli kyseessä valutan osto ja myynti, etupäässä ruplien. Mutta tämän lisäksi hän oli keinotellut erilaisilla tavaroilla, kuten viljalla, silavalla ja muilla elintarvikkeilla ja metalleilla. Viime aikoina kerrotaan hänen keinotelleen myöskin arvopape-

Eni aloilta.

Ruotsalaisen Åslundin miljoonahuijausjuttu.

"Maailma laffoo fuffa petefykfi."

Viime päiwinä on julaistu sähkösanomafia, jofa ovat kertoneet ruotsinmaalaisen konsulin Henrik Åslundin Södertälgeässä tapahtuneesta itsemurhasta ja sen yhteydessä paljastuneista miljoonahuijauksista. Tästä tragediasta, joka on viime aikojen suurimpia huijausjuttuja, sopinee kertoa vähän laajemmaltakin.

Åslund oli ennen kuolemaansa laatinut luettelon velkojistaan.

Heti kun Åslund oli ampunut itsensä kerrotussa Södertälgen hotellissa, hälyytettiin paikalle poliisi, joka toimeenpani hänen hallussaan olleessa huoneessa perinpohjaisen tarkastuksen. Minikäämasta kuolemansyytä selvitävää kirjettä taikka muuta paperia ei löydetty. Lopuksi tavattiin kuitenkin joukko papereita, joista yhdestä keksittiin hänen velkojainsa luettelo. Tämän Åslund oli nähtävästi laatinut vähän ennen kuolemaansa.

Luettelossa oli mainittu suuri joukko henkilöitä, joilta Åslund oli saanut rahoja. Myöskin oli mainittu kunkin henkilön antama summa. Muistiin oli myöskin merkitty, miten paljon Åslund oli kullekin suorittanut saamisrahoista takaisin. Paperin mukaan hän on kantanut rahoja 4 1/2 miljoonaa. Takaisin hän oli suorittanut niin paljon, että erotus teki 1,300,000 kruunun vaiheilla. Kuitenkaan ei vielä tiedä, sisältyykö koko vajaus tähän summaan.

Åslund oli maksanut hänelle luotetuista rahista korkoa 10 prosenttia kuukaudessa.

Liiketoimensa, jotka johtivat tähän romahdukseen, oli Henrik Åslund aloittanut v. 1916 keski-vaikkeilla. Aluksi oli kyseessä valutan osto ja myynti, etupäässä ruplien. Mutta tämän lisäksi hän oli keinotellut erilaisilla tavaroilla, kuten viljalla, silavalla ja muilla elintarvikkeilla ja metalleilla. Viime aikoina kerrotaan hänen keinotelleen myöskin arvopape-

Eni aloilta.

Ruotsalaisen Åslundin miljoonahuijausjuttu.

"Maailma laffoo fuffa petefykfi."

Viime päiwinä on julaistu sähkösanomafia, jofa ovat kertoneet ruotsinmaalaisen konsulin Henrik Åslundin Södertälgeässä tapahtuneesta itsemurhasta ja sen yhteydessä paljastuneista miljoonahuijauksista. Tästä tragediasta, joka on viime aikojen suurimpia huijausjuttuja, sopinee kertoa vähän laajemmaltakin.

Åslund oli ennen kuolemaansa laatinut luettelon velkojistaan.

Heti kun Åslund oli ampunut itsensä kerrotussa Södertälgen hotellissa, hälyytettiin paikalle poliisi, joka toimeenpani hänen hallussaan olleessa huoneessa perinpohjaisen tarkastuksen. Minikäämasta kuolemansyytä selvitävää kirjettä taikka muuta paperia ei löydetty. Lopuksi tavattiin kuitenkin joukko papereita, joista yhdestä keksittiin hänen velkojainsa luettelo. Tämän Åslund oli nähtävästi laatinut vähän ennen kuolemaansa.

Luettelossa oli mainittu suuri joukko henkilöitä, joilta Åslund oli saanut rahoja. Myöskin oli mainittu kunkin henkilön antama summa. Muistiin oli myöskin merkitty, miten paljon Åslund oli kullekin suorittanut saamisrahoista takaisin. Paperin mukaan hän on kantanut rahoja 4 1/2 miljoonaa. Takaisin hän oli suorittanut niin paljon, että erotus teki 1,300,000 kruunun vaiheilla. Kuitenkaan ei vielä tiedä, sisältyykö koko vajaus tähän summaan.

Åslund oli maksanut hänelle luotetuista rahista korkoa 10 prosenttia kuukaudessa.

Liiketoimensa, jotka johtivat tähän romahdukseen, oli Henrik Åslund aloittanut v. 1916 keski-vaikkeilla. Aluksi oli kyseessä valutan osto ja myynti, etupäässä ruplien. Mutta tämän lisäksi hän oli keinotellut erilaisilla tavaroilla, kuten viljalla, silavalla ja muilla elintarvikkeilla ja metalleilla. Viime aikoina kerrotaan hänen keinotelleen myöskin arvopape-

Eni aloilta.

Ruotsalaisen Åslundin miljoonahuijausjuttu.

"Maailma laffoo fuffa petefykfi."

Viime päiwinä on julaistu sähkösanomafia, jofa ovat kertoneet ruotsinmaalaisen konsulin Henrik Åslundin Södertälgeässä tapahtuneesta itsemurhasta ja sen yhteydessä paljastuneista miljoonahuijauksista. Tästä tragediasta, joka on viime aikojen suurimpia huijausjuttuja, sopinee kertoa vähän laajemmaltakin.

Åslund oli ennen kuolemaansa laatinut luettelon velkojistaan.

Heti kun Åslund oli ampunut itsensä kerrotussa Södertälgen hotellissa, hälyytettiin paikalle poliisi, joka toimeenpani hänen hallussaan olleessa huoneessa perinpohjaisen tarkastuksen. Minikäämasta kuolemansyytä selvitävää kirjettä taikka muuta paperia ei löydetty. Lopuksi tavattiin kuitenkin joukko papereita, joista yhdestä keksittiin hänen velkojainsa luettelo. Tämän Åslund oli nähtävästi laatinut vähän ennen kuolemaansa.

Luettelossa oli mainittu suuri joukko henkilöitä, joilta Åslund oli saanut rahoja. Myöskin oli mainittu kunkin henkilön antama summa. Muistiin oli myöskin merkitty, miten paljon Åslund oli kullekin suorittanut saamisrahoista takaisin. Paperin mukaan hän on kantanut rahoja 4 1/2 miljoonaa. Takaisin hän oli suorittanut niin paljon, että erotus teki 1,300,000 kruunun vaiheilla. Kuitenkaan ei vielä tiedä, sisältyykö koko vajaus tähän summaan.

Åslund oli maksanut hänelle luotetuista rahista korkoa 10 prosenttia kuukaudessa.

Liiketoimensa, jotka johtivat tähän romahdukseen, oli Henrik Åslund aloittanut v. 1916 keski-vaikkeilla. Aluksi oli kyseessä valutan osto ja myynti, etupäässä ruplien. Mutta tämän lisäksi hän oli keinotellut erilaisilla tavaroilla, kuten viljalla, silavalla ja muilla elintarvikkeilla ja metalleilla. Viime aikoina kerrotaan hänen keinotelleen myöskin arvopape-

Eni aloilta.

Ruotsalaisen Åslundin miljoonahuijausjuttu.

takaperin oli eräs A:n tuttava vielä antanut hänelle 30 tuh. kruunua. Muuten on kaikkien kansankorosten edustajia sekaantunut juttuun. Paljon useampia on lainaillut hänelle rahoja. Annetut summat ovat vaihdelleet 100,000 kruunusta 1,000 kruunuun saakka. Toiminnin Hamilton & Kumpp., jonka palveluksessa Åslund aikaisemmin on ollut, lienee kiinnittänyt afääreihin 200,000—300,000 kruunua.

Pankit olleet epäluuloisia.

Tukholman pankkipiireissä on kuuleman mukaan kauan oltu vakutettuja siitä, että Åslundin liiketoimet tulisivat päättymään surkeasti. Eräs pankki, jossa Åslundilla on ollut tili, ei sekään ole antanut hänelle minkäänlaista luottoa. Ailla oli tapana kirjoittaa suurempia chekkejä kuin mitä hänellä oli pankissa rahojia. Kun hän huomasi tämän, kiirehti hän viemään pankkiin niin paljon rahojia, että chekki hyväksyttiin, sillä hänelle ei maksettu enempää kuin mitä hänellä oli rahojia pankissa.

Åslund tehnyt kymmenen vuotta takaperin 8 miljoonan konkurssin.

Åslundin elämänsä on ollut yhtä loistava kuin hänen loppunsa muodostui tragiliseksi. Hänen isänsä oli varakas puutavara-kauppias, jolla oli suuria sahalahtoksia Sundsvallin edustalla. Nämä siirtyivät perinnöksi ainoalle pojalle, joka pian sotki asiat niin, ettei mitään pelastusta ollut olemassa. Tapahtui suunnaton romahdus, joka veti mukaansa joukon toiminnin ja yksityishenkilöitä. Syntyi 8 miljoonan konkurssi. Åslundin äiti menetti neljä miljoonaa, ja hänen vaimonsa sai panna puolisen miljoonaa likoon. Åslundin monet sukulaiset menettivät kaiken omaisuutensa, jotapaitsi kärsimään joutui eräs ranskalainen ja muuan norjalainen toiminnin. Senjälkeen kuin tämä konkurssi kymmenisen vuotta takaperin oli tapahtunut, oli Åslund hiljain. Norrlannissa asustaessaan Åslund vietti suurenmoista elämää. Hän rakennutti sinne loistavan huvilan, jonka peli- ja biljardisalit olivat suuremmoina kuin missään muualla koko maakunnassa. Niitä sanottiinkin „Monte Carloksi“.

Omaan myöskin sitä mieltä, että A:n romahdusta joudutti hänen suuremmoinen avulaisuutensa. Hän työnsi rahaa kenele hyvänsä, ottamatta selkoa, oliko pyytäjää todellisen avun tarpeessa vai ei.

Vieisöitä.

Valaisuskysymys Järvensivun alueella.

Vielä syyspuolella kesää oli toivottu ja näkyi hankkeiden sähköä johtamiseen ja sähkövoian saantiin Järvensivun asutusryhmään. Aikojä hoitama kuitteiden pysälyt ja syyksi tähän ilmoitettiin eräs tällainen asutusryhmästä ja kuulemista kaupungin tätä alaa määrävän mahtimiehen puolelta sen sijaan, että valokien läpää-lee Järvensivun ostossa. Hyvin kumana syy ei ole enempää kuin johto on jo vedetty rautatien halkotarha-asti, enistä on kolmeen kivenheittoa asutusryhmän alkua ja asunukset tässä uuden kaupungissa, täytyy pitää varamana, että kaupunki olisi voinut saada kokenutlaisen voiton antamastaan sähköstä. Annettaahan pöytäkirjojen ympäristössä 10—15 kilometrin alalla harvenpäänkin asutusryhmään sähköä.

Tietämällä mukaan on Järvensivun alueella kaupungille tarjottu ajaksi, vanha ei silloin keivannut. Kun nyt rautatie aikoo ottaa laajanpuoleisen alueen ratapöytäsi, niin se on ehdottomasti sopivin tällä seudulla, havaittu kaupungin johtohenkilöt, vaan täytyy hän odottaa asian ratkaisemista ennen kuin uutta tulleeseen voitiin kaupungille tarjota ja asutukseen olisi se kyllä voinut saada haltuunsa, onhan se kirkollisessa suhteessa kaupunkiin jo yhdistetty.

Mutta nythän on kaupunki jaloit kelpaillut ja voitannut, eikä viha ja kaatamienkin olisi saanut kahtua, onhan Järvensivun asutukseen nousseva ihmiskunta ajan syytön, mikäsi yhden kunnan rikkomus säilytetään satojen päälle. Kaupungin sanomalehdenkin luottotilujen tai tekaistujen juttu-

jen kautta miljoonista ovat kaatamien ärsyttäneet, mutta meillä Järvensivun vähäväkijälle ei niillä ole ollut sanaakaan puoltoksi. Kuuluhan valon saanti näin lähellä kaupunkia sijaitsevaan asutusryhmään kokeisesti asutuspulan ratkaisuun, josta, lehdistä päättien, kaupungin mahtimiehet ainakin paljon sanoja laskettelevat. Nykyisin vallitsevan valaisustekniikan puutteesta vuoksi tunnetaan mainittu hankkeen raukeaminen melkein sorrota ja kaatamalla mielellä tulee kysyneeksi, kenenkä toimesta ja minkä vuoksi todellisuudessa sähkövoian saanti Järvensivun asutusryhmään kävi mitättömän.

S.

Oikeusasioita.

Suuri murtovarkaus Helsingissä.

Lähes 100,000 markan arvosta oma suutta viety.

Sunnuntai vasten yöllä murtoaudittiin Helsingissä kauppias M. M. Kotshackin turkistavarastijärjestykseen, Yrjönkatu 12. Varkaiden saaliiksi joutui kahdeksanlaisia hyönteisimäisiä, naisten turkkeja, piisamiturkki, joukko sopulimäkkäkalauksia, lakkeja, käsinettä y. m. tavaraa yhteensä 91,453 markan arvosta. Varkaat olivat tunkeutuneet sisälle Uudenmaankadun puoleisesta paratiikistä käytävästä. Senjälkeen he olivat murtaaneet lasiruudun ovesta, jonka kautta päästään pihan puolelle. Pihalla varkaat olivat päässeen lähe- ja varastihuoneeseen leikkamalla ovipeijäin pois sinne johtavasta ovesta. Näyttää siltä kuin he olisivat saaneet työskennellä täydessä rauhasa, vaikka paikalla on jokseenkin keskeillä kaupunkia ja liikenne sillä kohtaa tavallisesti hyvin vilkas. Paikkaa valaisee sitenpaitsi kaksi suuria katulamppua. Arvelaan, että vahtivuorossa olleen kons-taapelin olisi pitänyt huomata varkaiden puuhat. — Täten ovat varkaat jo ainakin kolmatta kertaa tänä vuonna vierailleet hra Kotshackin tilkkeessä, tuottaen hänelle yhteensä 500—600 tuh. markan tappion.

Wääriä 500 mkan sefeleitä

tatavariettu Dufusa 13 kappaletta.

Pöytäkirjoille tehdyn ilmoituksen johdosta pidettiin outulajissa lähteläimistöä maifustajajärjestöä erään Erkki Kostamon, Kemijärveltä, yhtiöistyneessä tarastissa, jolloin löytyi 11 wääriä 500 mkan seteleitä ja 2 paperitarkkia, joista ei erimäisiä numeroharjoituksia, arpa-temin tehdyn jätien numeroiden muuttamistarjoituksia. Kostamo oli ehtinut ostaa lotteistoista viinaa lajella 500 markalla, josta myöskin jätin talajun. Kaikki jätit ovat punaisten wolan ehtijä.

Wäärin rahon lauppaaja on wangiittu.

Suuri nahkojen varhaus.

Rähe 500 nahkaa var stettu.

Welfjet Järvisin nahkatehtaalta Dufusa on hiljain varastettu 451 kpl. jalostettua lampaanahkaa ja 36 kpl. jalostettua wafkanahkaa, joiden yhteinen arvo on 26,865 mk. 82 p.

Pöytäkirjoille tuttti ajaa. Warkaiden alkia ollaan.

Kokouksia

Koko Pirkkalan kuntaa käsittävä

Sos.dem. kokous

on sunnunt. 8 p. jouluk. klo 2 jpp entisellä Tahmelan igöw. talolla 25111

German Mikkesen konkurssipäivä

Kokouksen kokous pidetään tänään kunn 20 päivänä kello 6 p. Alhoan & Pulkisen Asiantuntijastossa Tampereella on tuleva kokous esitellä jouluk. 10 p. jouluk. klo 2 jpp. L. Puistok 6 jouluk. 2 kerr. ovi oik. 25128

Satakunnan maanviljelysseuran vuosikokous

pidetään Porissa Kansalliskodissa (Häpistö). 6) tämän joulukuun 20 p. klo 10 ap. — Kokouksessa käsitellään Seuran sääntöjen 28 §:ssä mainitut asiat. — Johtokunnasta erovuoro-ovat taloustireht. J. F. Palin, pankinjohtaja Vilho Oksanen, agron. Arth. Grönholm. Sitäpaitsi valitaan uusi jäsen surmansa saaneen maanvilj. neuvos Arth. G. Hil-denin sijalle. — Lopuksi jaetaan palkinnot metsähoito ja uutisvill. kilpailun kunniakirjat kilpailusta. —

Porissa. Maanviljelysseuran kansliassa 3. XII. 1918.

Toimen puolesta:

Veli M. Jaakkola.

Tampereen Kirvesmies n. osuston

entiset jäsenet kutsutaan läten kokoukseen entisen Tampereen työväentalon juhlasaliin sunnuntaina t. k. 8 p. klo 10 ap. 25098

Huutokauppoja

T. S. tj. 6. 28/12

Liikemies

Juho Alarik Salmivuoren

omistama talo ja tontti n:o 19 tämän Tampereen kaupungin 3 o-assa myydään, ellei laillista estettä ilmaannu. Julkiseilla pakkohuutokaupalla Maistraatin virkahuoneessa kaupungin raathiuoneella lauantaina ensitulevana tammi-kuun 11 p:nä klo 1 jpp.

Velkojain vaatimuksista ja myyntiehdosta pidetään samana päivänä klo 11 päivällä keskustelu, jossa kaikkien asianomistajain tulee valvoa oikeutensa ja jolloin myös ne saatavat, mitkä puhealaisesta kiinteistöstä ovat ilmoituksen jälkeen suoritettavat, pitää viiteistään ilmoittaa.

Tampereen raathihuoneella, joulukuun 8 p:nä 1918.

Maistraatin puolesta:

Arvid Leiniö.

v. t.

Huutokauppa.

Paikkakunnalta poisuuton takia myydään kaikenlaista irainta omaisuutta jouluk. 7 p. klo 2 p. Pispalassa Talouskaupassa. K. V. Pitkaniemi. 25112

Suuri hevoshuutokauppa.

Tiistaina joulukuun 10 p:nä kello 10 e.p.p. pidettävässä näytteisessä Loukan tilan mailla Lahden kaupungin läheisyydessä, esitellään

21 kpl. hevosta

jotka viime keväänä kapinan loputtua otettiin Pääntendentuurin viljelyskolonien käytettäväksi. Ne henkilöt, jotka ovat hevosensa menettäneet, ovat tilaisuudessa etsimään ja takaisin saamaan hevosensa näytillä lähetettävien henkilöiden varmenneet todistuksen omistusoikeudestaan, hevosien ulkomuodosta, merkeistä y. m. Ne hevoset, joille ei omistajalla ilmesty, myydään julkisella huutokaupalla, joka pidetään kello 12 samana päivänä.

Pääntendentuurin Viljelyskolonen Pääntikka.

(S.I.1287) 24957

Myytävänä

Hieno Hülleriturkki

myytävänä. Lähen. puh. 671. Wallin. 25119

Hyvä ajokoiri.

K. RAPP.

Lielähti.

Huonekaluja

myydään maalle muuton tähden Vanikank. 21, Osuusi. »Voiman» talo pihar. 25010

Myytävänä uusi sähkökeittoparaatti, sopiva Pii-palan ja Tahmelan viralle. Mäntykatu S. Merivaara.

Pienempi määrä voita

joko myydään tai vaihdetaan sokeriin tai jouluihin. Vastauk. t. k. nimim. »Esi tilassa».

Uusi hyvä musta pöytäkalpa. Sopiva keikkakalpa nautelle. Myydään alennuksella hinnalla, jättäen tässä. Nähtävänä 3-6 Rautatiekatu 17. Neiti Mäkelin luona 25151

Yväävänä käytetty pölysihiä tikkiä sekä musta oimun puku, sopivat keikk. nautelle. Nähtävänä ki. 5-7 L. Puistok 6 jouluk. 2 kerr. ovi oik. 25128

US. HS. UA.
Sangen hyvä ja miellyttävä

Tampereentalo

Puol. puusta ja kivistä. T.k. osassa. Tulis. 1. 40. Mukavuudesta puuttuu ainoastaan VC. Vuosit. yli 15.000.—. Hinta 185,000.—. Maksuehdot sop. muk. Vast. läh. Aamul. kontt. Tampere nimim. »Viikonajalla».

Sokeria ja kahvia.

Sokeria 1 katiikko (10 kiloa) Töölön palasokeria ja muutama kilo kahvia myydään telef. 790. 25132

1 kg. hienoa sokeria enimmäin tarjoavalle. Vast. t. l. k. nim. »Sokeri». 25103

Musta, pergamoiitu

Läheimm. Itä-Hämeen Asioimist. Laittenk. 27. Puh. 1769. 25150

Myytävänä

1 hyvä herrain lakki, 2 selbi-am nahkaa, hiljain, parisiingyt, 2-let hyvät kirjoitusneuvot y.m. Satamak. 7. Himo. 25029

Remmiä.

Käytettyä nahkaremmiä 16 mt. noin 14" ja 20 mt. 4 1/2" uutta Balata remmiä myydään varastosta V. Taubert Sähkö & Kone-toimisto, Rautatiekatu 24. Puhelin 719. 25029

Yksi hyvä villainen ulsteri paitto hinta 200.— Laukutoit 8 viimeinen keros ovi vasemmalle.

Hyviä saappaita

ja miesten kenkiä on myytävänä Ahlstedtin Jalkineilikkeessä Rautatiekatu 9. Halvat hinnat. 25039

Hyvä seinä telefonti

myytävänä. Vastaus hintailmoituksien heti t. k. nim. »45». 25097

Isolaattoreja

koukkujen kanssa ja rautalankaa sähköjohtoja varten varastosta.

W. Taubert, Sähkö- & Kone-toimisto. Rautatiekatu 24. 24624 Puh. 719.

Hyvä

Pianiino

myydään. Rantakari. Papinkatu 19. 24982

Miesten pukuja,

2-let turkit, talvipallit, pitkä takki-puku, pitkävariset rasvanahkaiset ken-gät, pukuja y. m.

Rafael Wallberg, Satamakatu 7. 25013

Halutaan ostaa

Hyvä höyläpenkki sekä tosi varma ja hieno herättäjäkello.

O. Hongén, Itäinen puisto, 39. 25125

Käytettyä, hyvä

Käytetty, hyvässä kunnossa oleva Perssonin kutomakone. Vastaus hintailmoit. t. l. k. nim. »Persson». 25139

Ompelukoneita

ostaa Eug. Schöning. Hämeenkatu 14. 25148

Maalaisille palloilyä.

Karjanomistajat, myykää voita rahallinnalla, saatte joka 5destä kilosta ilmaiseksi 1 den litran palloilyä. Arvoisia vast. ensiviik. kuluessa odottaa t. l. kontt. nimim. Perheen tarpeeksi.

Sokeria ostetaan

Kahvia Pohjolassa Kivokatu N:o 30 25130

T. S. tj. 70 nm

Ostan

korkeimmilla hinnoilla

Ketun, Sauken, Kärpän, Oravan, Tukkurin, Näädän nahkoja y. m. y. m.

J. Monthan.

Pupviltehtaan. 20. 25108 Puhelin 1007.

Hyvä palkkio

luvataan sille joka voi toimittaa eli luovuttaa 2 tahi 3 huonetta ja keittiön heti eli vähän myöhemmin mieluummin Tammelan eli Kytälän kaupungin osista. Vastaus t. l. konttorin merkillä 24065

»Hyvä palkkio».

Vuokralle otetaan

Huone, jossa voipi tehdä punsepän työtä, halutaan. Vast. t. l. k. nim. 25110 Kostamo.

Palkkio luvataan sille, joka toimittaa pienet parihuoneet tai yksityisen hellan kanssa lapsettomalle parille. Vast. pyyd. t. l. kontt. nim. »2 henk.»

Hyvin kalustettu lämmin huone nykyajan mukavuuksilla keskikaupungilla halutaan vuokrata 15 p:nä jouluk. Vast. merk. »Proper» Tfors Aftonblad'in kontt. 25120

Kalustettu huone halutaan vuokrata nyt heti tai myöhemmin. Vast. pyyd. t. l. kontt. nim. »Oma sisäankkuri».

Halutaan vuokrata kamari ja keittiö keskikaupungilla. Vast. t. k. nim. 25147 Hyvä vuokra.

Halutaan vuokrata 4-5 huoneen huoneisto keskikaupungilla. Vastaukset puh. 18. 25140

Pari nuorta miestä haluaisi kalustetun kamarin ja osan keittiöön nyt heti tai t. k. 15 p. Vast. t. k. nimim. »Rautatieläinen».

Palvelukseen otetaan

TS.

Naiskarjakko

saa paikan 15 p:nä jouluk. kun lähettää todistuks. ja palkkavaatimuks. Aamul. kontt. nimim. »Tartitseva». 25145

Alaansa perehtynyt, kengityskurssin suorittanut, hyvät suositukset omaava

kartanon Seppä

saa pysyvän paikan jouluk. 15 p:nä Niemen kartanossa, Ylöjärvellä.

Suosituks. ja palkkavaatimukset lähetettävä osotteella Tampere, Lielähti. Osakeyhtiö Lielähti.

Pikkulapse hoitaja

hyvillä suosituksilla, ehdottomasti rehellinen ja luotettava tai sairaanhoitaja halukas lapsenhoitoon, saa paikan. Persoonallinen ilmoitus tai suositukset lähetettävät: Laukontori 6. 25102

Insinööri Charpentier.

Tutkinnon suorittanut Koneenkäyttäjä

saa vakinaisen toimen lähettämällä hakemukset palkkavaatimuksineen ja todistuksineen, joita ei palauteta, meille ennen t. k. 23 päivä. Toiminta seuraa vapaat huoneet (2 huonetta ja keittiö), lämpö ja valo. Hakemukseen liitettävä myös suojeluskunnan todistus alkuperäisenä. Toimeen astuttava tammikuun alkupuolella lähemmin ilmoituksen saatua sopimuksen mukaan. 19/12/18.

Valtion omistama Siuron Sahalaitos

osoite: Siuro, Porin rata. 24958

Palvelusta haluaa

Kaikkialle aloille saatavana palvelusväkeä hyvillä todistuksilla palkanvähityst. Puutarhak. 10. Hennilä. 25142

Karjanhoitoon

sekä kaikkiin talous tehtäviin tottunut siisti ja rehellinen tyttö haluaa paikkaa vastaus Lempäälän posti-toimistoon nim. 25040

»Hyvä todistus».

Kadonnut

Tuntemattomalla tavalla katosi t. k. 4 p:nä musta, suura kokoa rahalomppakko, sisältäen 160 mk. rahaa ja tärkeitä asutuspapereita, joiden takaisin saantia odotan tämän lehden kontt. osotteella: »Passit».

25129

Ruskea rahalomppakko katosi 4 p:nä asemalle. Siislii katoisi satua rahaa, mainetodistuksen y.m. Rehellistä löytäjää pyydetään se Mäkipään katu-asutukseen Kaale Tialle. 25100

Lapsen taloksi on pudotettu Mäkipään kadulle. Löytäjää pyydetään hy-vän taloiseksi nautaan se Mäkipään katu-asutukseen Kaale Tialle. 25114

Valkoa isoravinen passi katosi t. k. 5 p:nä. Rehellistä löytäjää kiinnotajia pyydet. palk. vast. ilmoitt. 25115 L. Aronmalle, Aleksanterink. 31.

Tampere, 1918.

Tamp. Kirjapaino-Osakeyhtiö.

Löydetty

Lummas talteen otettu Omistaja saa perä Hämeenkatu 9. Elatos puh. 1018.

Ilmoituksia

Kiitos.

Pyydämme lausua suinomat kiitokset siitä hellästä huolenpidosta, mille, jota muistivat rakas aitivainajaamme Sofia Koivikko kangasalla hänen sairautensa aikana. 25134

Joka tietää

olevan tavaroita huoneissani eli huoneitten alla, niin tulkoen korjaamaan ne pois 14 vuorokauden kuluessa, muuten menettelen kuin omiani kanssa. Talimelassa talossa n:o 126. 25104

S. Uskali.

Tampereen Jalkineiliikkeenharjoittajan Liiton kautta hankittua

jaetaan Sirkolan jalkineiliikkeenä Laiten. 35 marrask. 5 p. klo 3—7. 25138

Sauna Pispalassa

Rajaportilla avattu yleisön käytettäväksi, keskiviikkoihin ja lauantaisin. Saunottaja saa paikan samassa paikassa. 25149

Kaksi naulaa kynttilöitä

vaihdetaan ruusijalkoihin enimmäin tarjoavalle. Vastaus viikon kuluessa t. l. kontt. nim. »42».

10% alennus kirjoista

A. W. Tiuhosen kirja- ja paperikauppa. Pääliike Hämeenkatu 25. Haara-liike Kuinkaank. 14.